

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

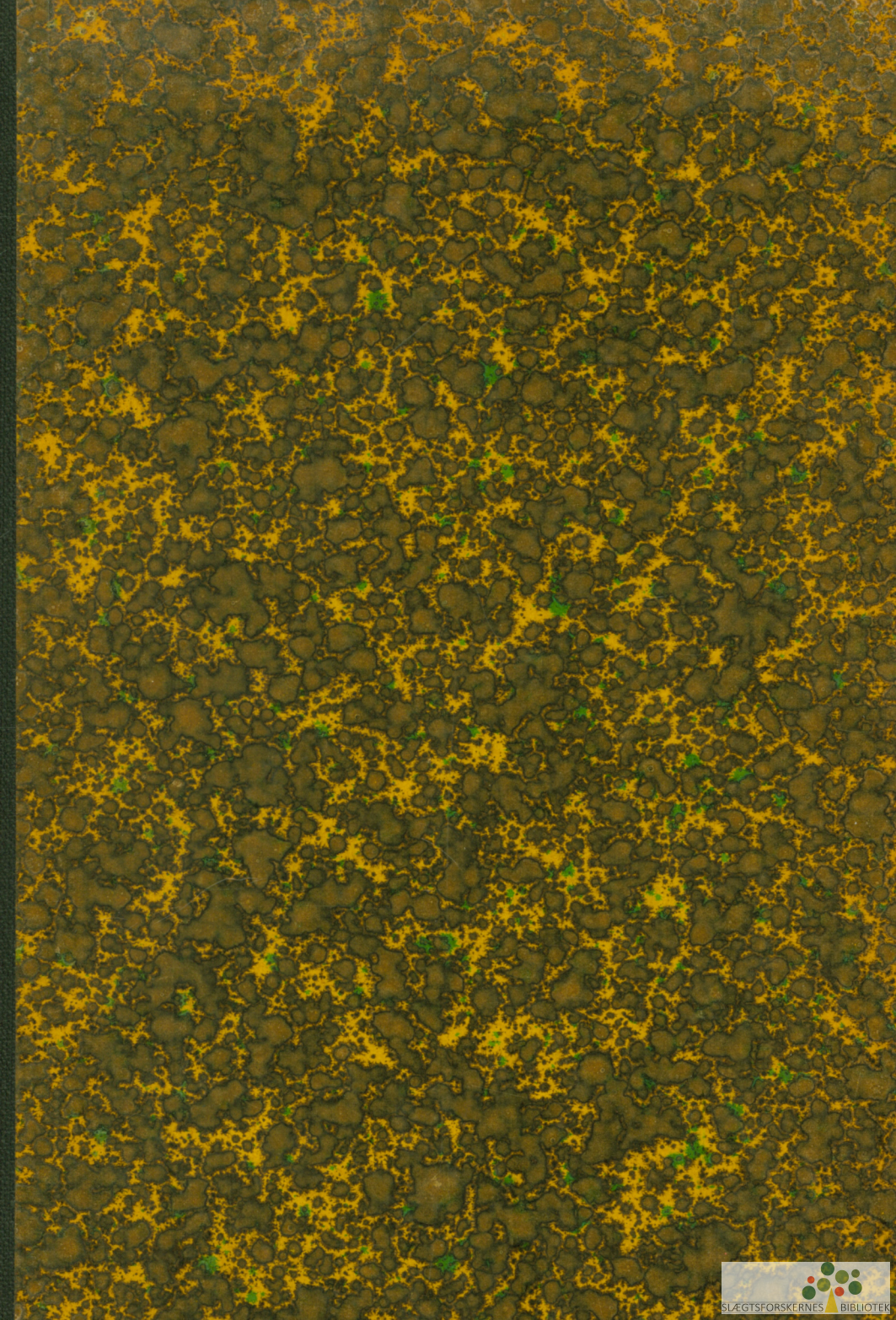
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

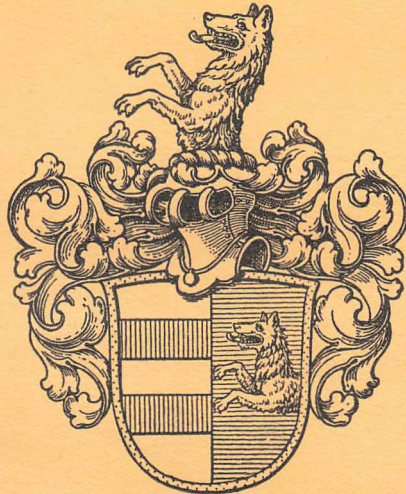
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FRANZ v. JESSEN

SLÆGTEN VON JESSEN

KØBENHAVN

DET HOFFENBERGSKE ETABLISSEMENT

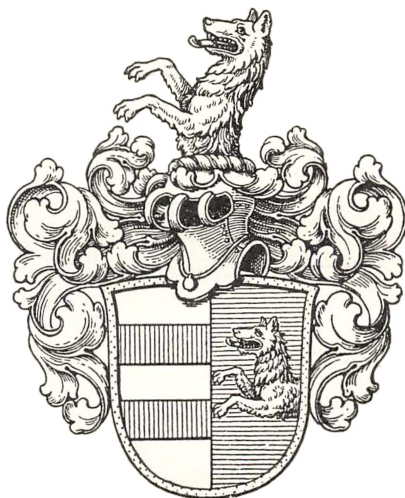
JUNI 1937

SLÆGTEN VONJESSEN

FRANZ v. JESSEN

SLÆGTEN VON JESSEN

TRYKT SOM MANUSCRIPT
I 100 EKSEMPLARER

KØBENHAVN, JUNI 1937
DET HOFFENBERGSKE ETABLISSEMENT

*Le culte des ancêtres est de tous le
plus légitime; les ancêtres nous ont faits
ce que nous sommes.*

ERNEST RENAN

(Sorbonne, 11 Mars 1882)

Nærværende Stamtavle er oprindelig af mig udarbejdet til Danmarks Adels Aarbog, Bind LIV, som udkom i Februar 1937; den er den første trykte Stamtavle over de adlede Grene af Slægten. Den foreligger her i udvidet Form.

I sine »Stammtafeln und historische Nachrichten der Familie derer von Jessen-Schardeböll«, der udkom 1771, har General-Kirkeinspektør, Etatsraad Erik Johan Jessen (1705—1783) samlet en Række værdifulde og interessante Oplysninger om den Gren af Slægten, han selv tilhørte (Jessen-Skardebøl). — At Etatsraad E. J. Jessen ogsaa indgaaende har beskæftiget sig med Store Vi-Slægten, fremgaar af de Breve, Optegnelser og Stamtavler, han i 1740 har tilstillet Rigsfriherre Conrad v. Jessen (1684—1753), og som nu er i min Besiddelse.

Lengnick har i 1860 udgivet en Stamtavle over Lorentz (den ældre) à Jessen's Descendens.

Det af mig 1930 udgivne Bind I af Værket »En slesvigsk Statsmand« (Gehejmerraad T. B. v. Jessen) indeholder væsentlige Bidrag til Slægtens ældre Historie (herunder ogsaa Henvísninger til trykt Litteratur).

Kortfattede Oversigter over Slægterne Jessen og Biografier af deres mere fremtrædende Personligheder findes i de til forskellige Tider udgivne Haandbøger (Konversations- og biografiske Leksika m. v.).

I det følgende vil der blive henvist til de mig bekendte, selvstændige, trykte Skrifter paa Dansk, Tysk eller Latin, som foreligger om Slægtens enkelte Personligheder.

Materialet til denne lille Bog er gennem en lang Aarrække indsamlet i de forskellige Egne af det gamle danske Monarki, hvor Slægten har levet og virket. Nu, da Arbejdet gives i Trykken, trods de Brist, ingen i højere Grad end jeg selv kan have Øje for, ligger det mig paa Sinde at nævne den Bistand, jeg har modtaget til Opgavens Løsning.

Først af alle mindes jeg i Taknemlighed Arkivar i Rigsarkivet Fritz Jürgensen West, min trofaste Ven gennem 40 Aar, som fra vor tidlige Ungdom, til Døden skilte os, delte mine Interesser og stod mig bi med sin Kundskabsfyldte.

Oprigtig Tak skylder jeg ligeledes kgl. Ordenshistoriograf, Dr. phil. Louis Bobé, paa hvis Initiativ Stamrækkens oprindelige Offenliggørelse i Danmarks Adels Aarvog 1937 fandt Sted, og som har beriget den med værdifulde Oplysninger.

Ligeledes takker jeg hjærteligt de to fremragende Personalhistorikere, Landsdommer A. Drachmann Bentzon og Direktør Th. Hauch-Fausbøll for den redebonne Støtte, de har ydet mig. Det samme gælder Fru Hildegard von Marchtaler i Hamburg, hvis omfattende Samlinger vedrørende Hertugdømmernes Embedsslægter har været til den største Nytte for mine Undersøgelser.

Endelig bringer jeg Altona's Stadsarkivar, Dr. phil. Paul Th. Hoffmann min ærbødige og hjærteligste Tak for den virksomme Interesse, han har vist dette lille Arbejde; uden hans kyndige Bistand vilde mangt et Spørgsmaal være forblevet ubesvaret.

Mine Samlinger af Breve, Aktstykker, Optegnelser, Manuscripter, trykte Skrifter m. v. vedrørende Slægten og dens Historie vil ved min Død blive afleverede til Rigsarkivet.

F. v. J.

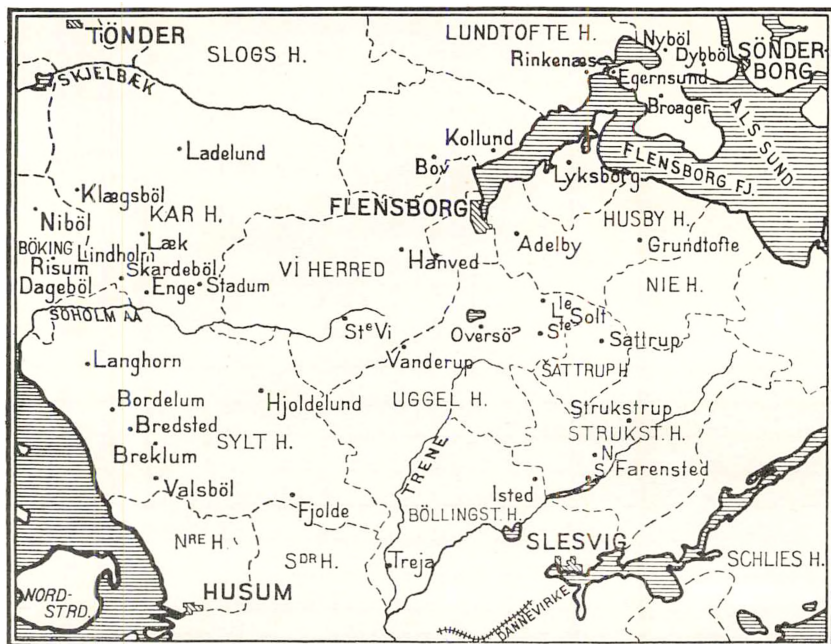
INDLEDNING

I Sønderjylland og navnlig i de vestslesvigske, frisiske Marskegne forkortedes baade i Daabs- og Slægts-Navne Johannes ofte til Jes. Som Regel vil man kunne gaa ud fra, at ældre Slægter med Navnet Jessen har deres Oprindelse i Vestslesvig. Dette gælder ogsaa de adlede Grene af den her omtalte Slægt, hvis Medlemmer siden Slutningen af det XVII. Aarhundrede har ført Navnet von Jessen.

I Følge de af ovennævnte Generalkirke-Inspektør, Etatsraad Erik Johan Jessen samlede genealogiske og historiske Oplysninger om Slægten Jessen-Skardebøl, har tre, henholdsvis fire af dens Forgreninger, der i de sidste tre Hundredaar har været knyttede til den civile, militære og gejstlige Embedstjeneste i det danske Monarkis forskellige Landsdele, et fælles Udspring, som omstaaende Skema viser.

Det fremgaar nemlig af E. J. Jessen's Oplysninger, at Slægtens ældste Stamfader skal have været Jes Pedersen, der 1436—39 boede paa Frigaarden Skardebøl og desuden ejede Holtager og Stadum, i Enge og Læk Sogne, Kær Herred, Tønder Amt. Hans Søn (?) skal have været Christiern Jessen, der eftervislig i 1486 sad paa Skardebøl; han skødede d. A. til Kapitlet i Slesvig fire Gaarde i Skardebøl, Halvdelen af Landsbyerne Holtager og Stadum i Enge og Læk Sogne, som hans afdøde Bedstefader Claus Lowifsn (Lausen) og hans Bedstemoder Inwer (Ingver) Clawses (Claus' Hustru) havde haft til fri Eje. Han forbeholdt sig og sine Arvinger at bruge Skardebøl mod en aarlig Afgift af 6 Mark til Kapitlet og en Rente, for hvilken Kapitularenne skulde læse en Messe for hans Moder Cissel og hans Bedsteforeldre.

SLÆGTENS SLESVIGSKE HJEMSTAVN

Ifølge gamle Familjeoverleveringer skal Christiern Jessen være flyttet til Læk, senere til Bredsted og have arvet anseligt Gods i Marsken. Hans Hustru angives at have været Cathrine Krummedige. Sønnen **H e n r i k J e s s e n** siges at have ført det opbudte Mandskab i Krigene mod Sverige og Ditmarsken og være falden 1500 ved Hemmingstedt. I sit Ægteskab med Hedevig (Vibeke) Uken af den sønderjydske Storbondeslægt fra Uge havde han Sønnerne:

1. **P e t r u s**, f. 1485. Han tog den gejstlige Stand, gik ved Reformationen over til den nye Lære, giftede sig og blev Stamfader til Slægten Jessen-Skardebøl, der i flere Led beklædte Præsteembeder i det slesvigske, og som uddøde paa Mandssiden o. 1800 med ovennævnte Etatsraad Erik Johan Jessen's Sønner.
2. **L o r e n t z** (Laurentius), f. o. 1499. Det vides, at han boede i Bredsted og besad anselige Ejendomme i den frisiske

Marsk, formentlig Arven fra Faderen og Bedstefaderen. Han var gift med Christina Paysen (Paisen el. Peitzen), der ligeledes tilhørte en Storbondeslægt i det vestlige Slesvig.

I dette Ægteskab fødtes Sønnen *Jes Lorentzen*. Der vides ikke andet om ham, end at han endnu 1607 skal have levet i Bredsted »som en gammel Mand«, og at han havde ægtet Ingeborg Paysen, Datter af Tycho P. (og Emerentia). Paa de Stamtavler og andre Slægtsoptegnelser¹, der har tilhørt Geheimeraad Thomas Balthazar v. Jessen (1648—1731), og som nu er i mit Eje, opføres Jes Lorentzen som Geheimeraadens *Proavus* (Oldefader). Fra og med hans Descendens at regne har vi sikker genealogisk Grund at bygge paa.

Jes Lorentzen i Bredsted havde i sit Ægteskab med Ingeborg Paysen tre Sønner, nemlig:

- A. *Pay Jessen* i Bredsted. Fra ham nedstammer flere Linjer, hvoraf nogle dog førte Navnene Paysen og Ketelsen, andre derimod bevarede Navnet Jessen. Disse sidste, af hvis Medlemmer flere blev gejstlige og civile Embedsmænd i Slægtens Hjemegn, blomstrer endnu i Hertugdømmerne og Danmark.
- B. *Martin Jessen*, født 1564 i Bredsted, gift med Monica Adolphsdatter fra Lindholm, død 1610. Han er i nedenfor følgende Stamrække opført som *Første Slægtled*, idet de adlede Linjer af Slægten Jessen nedstammer fra ham.
- C. *Lorentz Jessen* (kaldet »den ældre«), Byfoged i Flensborg, gift med Margrethe (el. Cathrine) Clements (Datter af Ditlef C. til Farenstedgaard, Herredsfoged i Strukstrup Herred i Angel), begge døde 1626. Fra ham nedstammer en Linje, der har frembragt flere betydelige Personligheder. Han selv og hans Søn Tycho (Klosterpræst i Preetz, f. 1609, d. 1656), og atter dennes Søn og Sønnesøn, der begge var Præster, skrev sig, uvist med hvilken Hjemmel: à Jessen. Denne Skik blev imidlertid forladt af Etatsraad, Kæmmerer ved Øresunds Toldkammer, Nicolaj Jacob Jessen (1718—1801; Søn af Diakon i Neunkirchen, Tycho à Jessen, f. 1684, d. 1760).

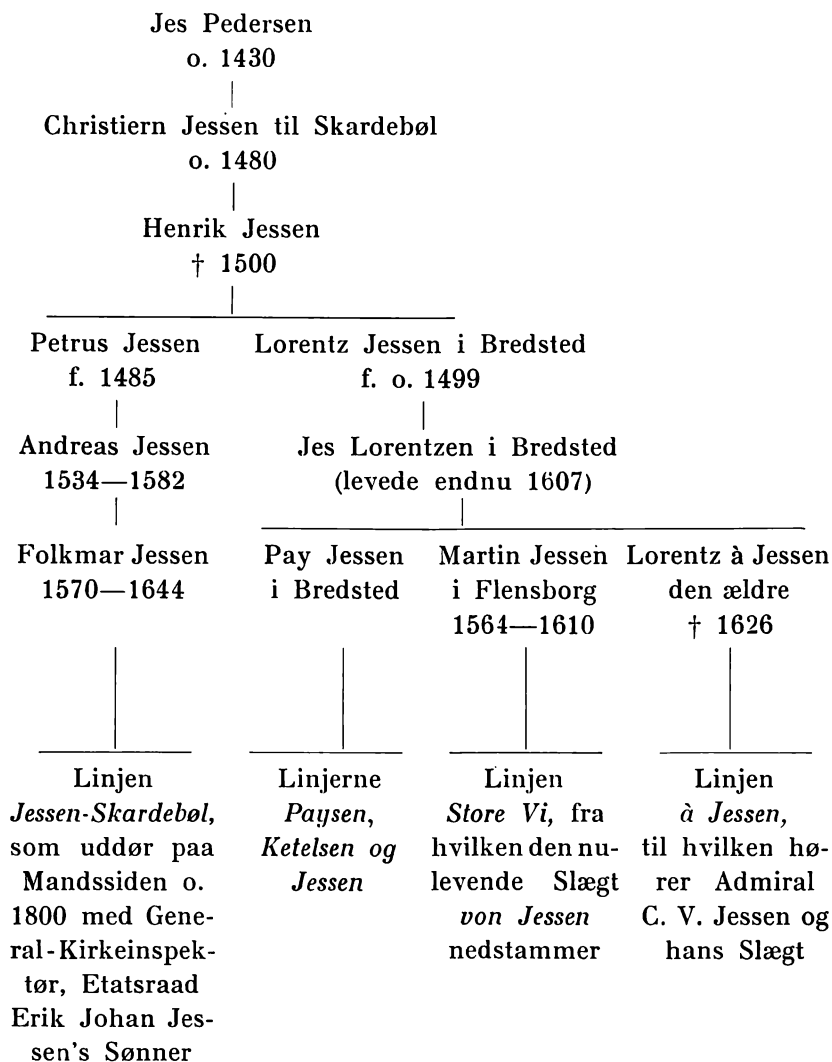
¹ Se »En slesvigsk Statsmand«, I, S. 4.

Etatsraad N. J. Jessen havde tre Sønner: Overkrigskommis­ sær Frederik Christian Jessen (1761—1820), Kontre­ admiral Carl Vilhelm Jessen (1764—1845) og Konferens­ raad, Kabinetssekretær hos Frederik VI. Peter Carl Jessen (1772—1830), samt en Datter: Forfatterinden Juliane Marie Jessen (1760—1832), som 1819 vandt den af Selskabet til de skønne Videnskabers Fremme udsatte Præmie for en National­ sang (»Dannemark, Dannemark, hellige Lyd«, Melodi af Weyse).

Admiral C. V. Jessen, Guvernør paa St. Thomas og St. Jan, »Helten fra Sjællands Odde«, havde i sit Ægteskab med Anna Margarethe Erichsen (1764—1845) Sønnerne Overførster, Lands­ tingsmand, Hofjægermester, Kammerherre Nicolai Jacob Jessen (1806—1866) og Oberst Tycho Jessen (1799— 1857), kendt fra sin fortrinlige Deltagelse i Felttogene 1848—50 (»Batteriet Jessen ved Nybøl«); dennes Sønnesøn er Maleren Tycho Jessen (1870—1921).

Overførster, Kammerherre N. J. Jessen var Fader til Sprog­ forskeren, Dr. phil. Carl Arnold Edwin Jessen (1833— 1921) og Kommandør i Søetaten Constantin Peter Hel­ muth Ulysses Jessen (1834—1919) samt Datteren Mar­ grethe Theresia Petrine Malvina (1835—1927), der ved *Patent af 13 Juni 1860*, umiddelbart inden sit Ægteskab 10 Juli s. A. med Kammerherre, Hofjægermester, Medlem af Rigs­ dagen, senere Finansminister Christian Ditlev Lüt­ tichau til Stamhuset Tjele (1832—1915), *for sin Person blev optaget i den danske Adelsstand*. Patentet nævner ingen Til­ deling af Vaaben.

DE FIRE HOVEDGRENE AF DEN SLEVIGSKE SLÆGT JESSEN

FØRSTE SLÆGTLED

M a r t i n J e s s e n, næstældste Søn af Jes Lorentzen i Bredsted og Ingeborg Paysen af Familjen Lux i Valsbøl ved Bredsted, var født Mortensdag 1564.

Han bosatte sig i Flensborg, hvor han blev Købmand (formentlig Klæde- og Silkekræmmer) og tillige drev en Art Bankier-Forretning for Omegnens fyrstelige og adelige Godsejere. Han valgtes til Medlem af Byens Raad (de 24 deputerede Borgere).

Han ægtede 20 Maj 1587 Monica, Datter af Adolph Christiansen til Lindholm i Risum Mose og Herrlich von Andersen af Slægten, der ejede det adelige Gods Klægsbøl (se nedenfor Side 21, Note 8).

Han døde 1 Maj 1626 og blev begravet i Vor Frue Kirke i Flensborg, medens hans Hustru døde 6 Dec. 1627 og 9 s. M. blev bgr. i Kirken i Klægsbøl.

Børn: Andet Slægtled.

ANDET SLÆGTLED

1. **Botilde.** Hun ægtede 1614 den flensborgske Købmand Paridam Simonsen Vack, der tilhørte en af Byens Patricierfamiljer, og døde 31 Juli 1639.
2. **Johannes Andreas Jessen,** f. 11 April 1594 i Flensborg, død 2 Dec. 1663 i Store Vi, Vi Herred, Flensborg Amt, bgr. smst.

Han gik i Latinskolen i sin Fødeby, immatrikuleredes i Juni 1612 ved Universitetet i Rostock, ordineredes 21 Aug. 1624 til Præst af Provst Frederik Dame i Flensborg og indsattes 5 Sept. s. A. af samme som Sognepræst i Store Vi; han virkede i dette Embede i 39 Aar og blev trofast hos sin Menighed under de navnløse Ulykker, Farsot, Krig, Hungersnød og Plyndringer, som i hin Tid hærgede Sønderjylland, ligesom han med stærke Baand var knyttet til den Kreds af indfødte slesvigske Præster, der gjorde Modstand mod Generalsuperintendent Stefan Klotz' af Kronen støttede Fortyskning af Gudstjenesten og Menighedslivet.

Han ægtede 1° 28 Aug. 1625 Provst Dames Datter Margrethe, der da nys var fyldt sit 20. Aar; hun fødte 10 Juli 1626 en Datter, der blev hjemmedøbt med Navnet Monica og kun levede nogle Timer; 23 Juli døde Moderen; begge blev begravede under Altret i St. Laurentii Kirke i Store Vi.

Han ægtede 2° 13 Sept. 1629 i St. Nikolaj Kirken i Flensborg Margrethe Lange, f. 12 Marts 1609, Datter af Købmand i Flensborg, Raadmand og Hospitalsforstander smst. Hans Lange og Hustru Maria, f. Lorch.² Hun overlevede sin Mand

² Familjerne Lange og Lorch hørte begge til de mest ansete Flensborgslægter; smlgn. »En slesvigsk Statsmand«, I, S. 9, 382 og 385.

i 20 Aar og efterlod sig ved sin Død 14 Marts 1683 5 Sønner, 1 Datter og 41 Børnebørn; hun begravedes i Kirken i Store Vi.³ Her hænger den Dag i Dag et anseligt Epitafium over Johannes Jessen og hans Familje.

Børn: Tredje Slægtled.

3. Lorentz Jessen (den yngre), f. i Flensborg, Aarstal ubekendt, † smst. 1666. Han blev, ligesom Farbroderen, Byfoged i Flensborg; her ægtede han 2 Juni 1652 sin Kusine Anna, Datter af Lorentz à Jessen (den ældre); hun døde i første Barselseng, og heller ikke Barnet levede; han giftede sig 2° 3 Sept. 1655 med Maria Michels; dette Ægteskab forblev barnløst.

³ Ligpræken af Johannes Holst, Præst ved St. Nikolaj i Flensborg (trykt i Altona 1683).

TREDJE SLÆGTLED

Johannes Andreas Jessen's Børn med Margrethe Lange:

1. **Martin Jessen**, f. 31 Juli 1630 i St. Vi † 24 Jan. 1697 i Flensborg, bgr. 18 Febr. s. A. i Nikolaj Kirke smst. Ugift.

Han omtales som »vornehmer Kauff- und Seidenhändler«, i Flensborg; det tør formodes, at han ligesom Farfaderen har drevet Bankier-Forretninger med Omegnens Godsejere; flere Medlemmer af de hertugelige Familjer overværede hans Begravelse. Han blev Raadsherre og valgtes til Borgmester i St. Nikolaj Sogn (introduceret 20 April 1693).

Hans Portræt hænger i Nikolaj-Kirken.⁴

2. **Johannes Jessen**, f. 10 Aug. 1631 i Store Vi † smst. 31 Marts 1643.
3. **Frederik Jessen**, f. 9 Aug. 1633 i Store Vi † 10 Juni 1669 i Kbhvn (bgr. i el. fra St. Petri Kirke). Ugift.

Han gik i Latinskolen i Flensborg, studerede Theologi ved Universiteterne i Helmstedt og Rostock og bistod derefter i Krigs- og Ulykkesaarene den aldrende Fader i hans Embede. Ved dennes Død 1663 var det ventet, at han skulde være bleven hans Efterfølger, men trods Menighedens Klager og Indsigelser og indflydelsesrige Personligheders Mellemkomst besatte Generalsuperintendent Klotz Kaldet i det dansk-talende Sogn med Rostockeren Albert Genske. Denne Afgørelse kom til at gribe dybt ind i Store Vi-Ætens Fremtid. De af Pastor Johannes Jessen's Sønner, som allerede havde afsluttet deres theologiske Uddannelse, søgte ikke Kald; de andre, der forberedte sig til at gaa den gejstlige

⁴ Om de talrige ved Martin J.'s Død og Begravelse udgivne Skrifter paa Poesi og Prosa, se »En slesvigsk Statsmand«, I, S. 41.

Vej, slog ind paa andre Baner. Ingen af den hele Flok blev Præster. — Ejendommeligt nok har heller ikke i de følgende Slægtled nogen Søn valgt den gejstlige Embedsbane, og kun i fire Tilfælde (se nedenfor under 5 og 6 samt III. Slægtl. 6 og VI. Slægtl. II, 4) er Døtre bleven gift med Præster.

Frederik Jessen blev Hovmester for Statholderen Frederik Ahlefeldt's og senere for Dronningens Staldmester, Christian Daa's Børn. Faa Dage inden sin Død⁵ havde han (paa Latin) nedskrevet sit Levnedsløb; disse Optegnelser er ikke bevarede.

4. **H e r m a n J e s s e n**, f. 29 April 1635 i Store Vi † 25 Maj 1670 i Bordelum. Gift m. Catherina von der Wisch, der tilhørte den gamle, i Hertugdømmernes Historie berømte Æt, som ejede Gods i Læk og Klægsbøl, og hvoraf en Gren ligeledes havde besiddet Nienhof ved den af Ejderen gennemstrømmede Vestersø.

Han blev hertugelig Stiftsfoged i Bordelum (Svavsted) og er den eneste af Slægten fra Store Vi, der traadte i Gottorpernes Tjeneste.

Hans Ægteskab var barnløst.

5. **C h r i s t i a n J e s s e n**, f. 11 Aug. 1636 i Store Vi † 18 Juli 1694 i Flensborg. Gift m. Sophie Meinchen fra Flensborg † 14 Aug. 1726.

Ved Faderens Død var han 26 Aar gl.; han afbrød da, af de ovennævnte Aarsager, sine theologiske Studier og bosatte sig i Flensborg, hvor han blev deputeret Borger, Raadsherre og kgl. Stempelpapir-Forvalter. — Sidstnævnte Hverv blev ved hans Død tildelt Enken.

Det ses af Kirkebøgerne i Altona, at en Datter i dette Ægteskab, Lucia, 2 Juni 1700 i Altona ægtede Pastor Ludolph Robert Löw i Lüttgenburg; men iøvrigt haves kun ufuldstændige Efterretninger om Christian J.s Efterkommere.

6. **M a r i a**, f. 23 Juni 1639 i Store Vi † 16 Marts 1715 i Læk. Gift 1° i Bredsted 25 Maj 1657 m. Landskriver i Bredsted

⁵ Ligpræken af Magister Christen Brämer (fra Lübeck); trykt i Kbhvn. 1669.

Kay Krebs, f. o. 1600, begr. i Bredsted 5 Maj 1670; i dette første Ægteskab blev hun Stammoder til en talrig Efterslægt (smlgn. H. Krebs: »Slægter af Navnet Krebs«, Nykøbing F. 1889); se nedenfor: Ottende Slægtled, II, 1. Gift 2° . . . m. Didrik Brodersen, f. i Risbrig (Kær Herred) o. 1645 † i Læk 29 Marts 1720 (Søn af Stiftsfoged Hans B. og Ingeborg Nissen fra Bargum), Præst i Læk 1678—1713.

I dette andet Ægteskab var der fire Børn; fra en Datter af Sønnen Johan B. (1680—1738), Diakon i Læk, nedstammer Komponisten Johannes Brahms, f. i Hamborg 1833 † i Wien 1897; smlgn. »Die Heimat«, 39. Aarg. Nr. 12, Decbr. 1929. Datteren Cecilie Lucie blev i sit Ægteskab m. Hestehandler Poul Ingwersen († 1729) fra Langhorn ved Bredsted Moder til Sønke (Seneca) J. (1715—1786), som 1759 adledes under Navnet Baron v. Geltingen.

7. **Matthias Jessen**, f. 21 Novbr. 1641 i St. Vi † 7 Marts 1712 i Altona, bgr. i Treenighedskirken smst. Gift 1673 i Jena m. Eva Chemnitz, f. 1642 † 3 Decbr. 1703 i Altona, (g. 1° m. Superintendent i Eisenberg, Dr. theol. Johann Friedrich Gerhard, 1621—1666), Datter af Professor, Dr. theol. ved Universitetet, senere Superintendent i Jena, Christian C. (1615—1666) og Marie Gerhard (1628—1683)⁶.

⁶ I Anledning af Eva J.s Død og Begravelse udgav Daniel Hoyer og Laur. Diedrich Richartz henholdsvis et Sørgedigt og en Mindetavle, begge paa Latin, det første med Trykkersted Altona, den anden uden Trykkersted. — Paa Matthias J.s Navnedag (25 Februar) 1708 udkom (uden Trykkersted, men sikkert Altona) et Hyldestdigt: »Die lebendige Bild- und Ehren-Seule«, (4 Sider, lille Folio) uden Forfatternavn. — I Anledning af Matthias J.s Begravelse d. 2 Maj 1712 blev — ligesom Tilfældet havde været ved den ældre Broder, Martin's Begravelse 18 Febr. 1697 i Flensborg — en omfattende Sørge-literatur bragt i Trykken. Af denne kendes 9 Skrifter, alle firesidede i lille Folio, trykt i Altona hos den derv. kgl. privilegerede Bogtrykker, Christian Reymers. De indeholder tyske Sørge-Digte, to af dem tillige Eftermæle paa Latin. Blandt Forfatterne undertegner en sig blot C. R.; en anden, der er anonym, har skrevet Teksten til en *Trauer-Ode* med Recitation, Solo- (for Tenor og Alt) og Kor-Sang; den kan have været benyttet ved Højtideligheden i Kirken. Fra Familjens egen Kreds foreligger Sørge-Digte af C. A. og R. A. von Mencken (Matthias J.s Datters Børn), Petrus og T. B. Krebs (hans Søstersønner) og de »hinterlassene Stieff-

Han gik som sine Brødre i Latinskolen i Flensborg, studerede Theologi og østerlandske Sprog i Rostock, var i fire Aar Hovmester for Henning Rumohr (Søn af Hans R. til Rundtofte; se D. A. A. 1937, S. 138—39), ombyttede efter Begivenhederne ved Faderens Død det theologiske med det juridiske Studium, tog den juridiske Doktorgrad i Jena, holdt Forelæsninger paa Universitetet, udgav (paa Tysk og Latin) flere juridiske Afhandlinger og virkede som Hofrets-Advokat. Ved hans yngre Broder, nedennævnte Thomas Balthazar J.s Indflydelse blev han 1681 udnævnt til kgl. Præsident i Altona. Han beklædte denne administrativt og politisk vigtige Post i 31 Aar. Under den svenske og lüneburg'ske Besættelse i Maj 1700 afværgede han ved sin værdige og modige Holdning de Ulykker, der truede Byen, men led personlig store økonomiske Tab, idet Svenskerne, under Gyllenstjärna, afbrændte en Del af hans Ejendomme.

1685 Kancelliraad; 1693 Justitsraad; 1696 Titel og Rang som Etatsraad.

Et anseligt Epitaphium blev ved hans Død opsat paa den indre Mur af det Taarn paa Treenighedskirken i Altona, hvortil han 1688 i Kongens Navn havde lagt Grundstenen, og ved hvis Indvielse han 1694 havde præsideret. Indskriften og Brudstykker af Epitaphiets Sandstens-Ramme er bevarede, men Portrætet, som endnu omtales o. 1840, synes sporløst forsvundet. I Indskriften kaldes han »von Jessen«; naar denne Navneform ogsaa forekommer hyppigt i Samtid og Eftertid — saaledes paa *samtlig*e de ved hans Død udgivne Skrifter, der er nævnt i Note 6 — skøndt der ikke kendes noget for ham udstedt Vaaben- eller Adels-Brev, skyldes det formentlig dels en Analogi med den yngre,

Söhne«, formentlig Eva J., f. Chemnitz' Sønner i hendes første Ægteskab med J. F. Gerhard.

Medens Altona's egne Samlinger i Arkiv og Biblioteker, der har lidt saa meget under Ildebrande, ikke besidder Eksemplarer af disse Skrifter — og Hamborg's Samlinger kun af et enkelt af dem — ejer Statsarkivet i Hannover dem alle 9; naar de findes i netop denne By, synes det rimeligt at antage, at de oprindelig hidrører fra Matthias J.s næstældste Søn (Fjerde Slægtl. I, 3), som i en Aarrække var akkrediteret det engelsk-hannoveranske Hof.

nedenfor nævnte Broder, Thomas Balthazar, dels en Anvendelse af Christian V.s Forordning af 11 Februar 1679 vedr. de kgl. Betjente af borgerlig Stand. Da hans Sønnesøn Johan Fredrik Wilhelm (f. 1709) i 1754 andrager om Nobilitering, henviser han udtrykkelig til denne Forordning og udtaler, at da hans Forfædre paa saavel fædrene som mødrene Side har været »virkelige Etats-Raader«, er han »unægteligen af adelig Afkom«. — Om det af Matthias J. førte Vaaben, se nedenfor Side 50.

Fra Præsident Matthias Jessen nedstammer den nulevende Gren af Slægten von Jessen.

Børn: Fjerde Slægtled I.

8. **Johannes Jessen**, f. 4 Juli 1645, Dødsaar ubekendt. Gift 1669 m. en Datter af Stiftsfoged Carsten Lorentzen.

Han nævnes som »Besitzer des Hofs Süderhus« (Sønderhuse i Hjoldelund Sogn), og det formodes, at han en Tid har staaet i Tjeneste hos Hertug Rudolf Frederik paa Nørborg.

Han havde i sit Ægteskab en Datter, Hanna Margrethe; andre Oplysninger savnes.

9. **Thomas Balthazar Jessen**, f. 4 Juli 1648 i St. Vi † 27 Okt. 1731 paa sit Gods Deutsch-Nienhof i Holsten, bgr. i Domkirken i Lübeck. Gift 13 Dec. 1680 i Kbhvn (Petri) m. Elisabeth Biermann (v. Ehrenschildt), f. 10 Juli 1664 i Kbhvn † 1 Febr. 1729 paa Gottorp Slot, bgr. i Domkirken i Lübeck, Datter af Oversekretær i Tyske Kancelli, Gehejmeraad Conrad B. (v. Ehrenschildt), f. 1629 † 1698, og Anna Knopf, f. ca. 1648 † 1669.

Han gik i Latinskolen i Flensborg, studerede Jura og Folkeret ved Universiteterne i Jena, Leiden og Strasbourg, erhvervede sidstnævnte Sted i Juni 1671 den juridiske Doktorgrad paa en Afhandling »De jure præcedentiæ in genere«, blev 8 Febr. 1673 udnævnt til Sekretær i Regeringskancelliet i Glückstadt, adjungeredes Kongens Repræsentation ved Rigskammerretten i Speier og udnævntes 1677 til Sekretær i Tyske Kancelli, samt 1679 til Kongens Kammersekretær og Sekretær i Gehejmekonseillet.

Kongen tildelte samme Dag, 29 Okt. 1681, ham og hans Svigerfader Vaabenbreve og Navnene henholdsvis: *von Jessen* og *von Ehrenschildt*; det hedder i Brevet, at »bemeldte Thomas Balthazar, nu med Tilnavn *von Jessen*« og hans Livsarvinger skal kunne føre følgende Vaaben: Firdelt Skjold; i første Kvarter tvende røde Bjælker i Sølv, »fulgt paa den øverste af tvende Roser og paa den nederste af een«; i andet Kvarter »en paa Bagsiderne staaende Guld-Ulv i blaat Felt«; de to nederste Felter gentager de to øverste, i omvendt Orden. Paa Skjoldet »staar en aaben, virkelig, kronet Tournér-Hjelm, hvoraf opstiger en Guld-Løve«. I Virkeligheden blev den gyldne Løve imidlertid til en Ulv, i dette første som i de senere Slægten *von Jessen* tildelte Vaaben⁷.

1684 Etatsraad. Fulgte 11 Aug. 1688 Svigerfaderen i Embedet som Oversekretær i Tyske Kancelli (Udenrigsminister). 1692 Patron for det kgl. Akademi i Kbhvn og s. A. Justitsraad med Ordre til at indfinde sig i Højesteret. 1693 Hvid Ridder. 1695 (3 Decbr.) Gehejmerraad og Medlem af Konseillet. Under 1 Okt. 1700 afskedigedes han fra Embedet som Oversekretær, men udnævntes faa Maaneder senere til Ambassadør i Wien, hvor han for den nye Konge (Frederik IV.) tog Holsten i Lehn af Kejseren, negocierede

⁷ Der foreligger i Rigsarkivet (Pakken med Koncepter til Christian V.s Adelspatenter) Udkast til virkelige Adelsdiplomer, begge daterede 30 Maj 1693, for Th. B. v. Jessen og Ehrenschildt. Heri »forbedredes« førstnævntes Vaaben med et Hjerteskjold med en Guldkrone i himmelblaat Felt.

I sin Afhandling »Begrebet dansk Adel« (Hist. Tidsskr. VII. 2., S. 391 f.) udtaler A. Thiset, at det bør betvivles, om et virkeligt Patent i Overensstemmelse med Udkastet er blevet udstedt.

Om Berettigelsen af denne Tvivl kan der dog tvistes; Th. B. v. J. stod netop paa det nævnte Tidspunkt i høj Gunst som Udenrigsminister og var en af de mest indflydelsesrige Personligheder i Kongens Raad; hertil kommer, at han 8 Novbr. samme Aar, som Patent-Udkastet er dateret, blev hvid Ridder, og paa den paagældende Folio i Registranterne i de kgl. Ordners Kapitel afbildes det »forbedrede« Vaaben. Ligeledes opbevares (i Rigsarkivet og paa Deutsch-Nienhof) Seglaftryk efter mindst fem forskellige Signeter, der viser, at Th. B. v. J. selv og hans Sønner efter 1693 har ført dette Vaaben, uden at det vides, at der nogensinde er bleven rejst Tvivl om deres Adkomst dertil.

Alliance-Traktaten og opnaaede Anerkendelse af den danske Kronens Rettighed til Elbtolden. Efter sin Tilbagekomst Novbr. 1701 Kronens Repræsentant under Forhandlingerne i Hamborg med Gottorp og Traventhal-Fredens Garanter om Successionen i Bispedømmet Lübeck-Eutin. Ambassadør i Polen 1703—1707; sidstnævnte Aar tillige akkrediteret Kong Carl XII. af Sverige under dennes Ophold i Sachsen. Førte som kgl. Kommissær Forsædet i det slesvig-holstenske Ridderskabs og Prælaters Landdag i Rendsborg (14 Okt. 1711—4 Juli 1712), der skulde blive den sidste i sin Art i Hertugdømmerne. Efter Tønnings Fald og Indlemmelsen af den gottorpske Del af Slesvig i Kronen udnævntes han 4 Nov. 1713 til Præsident for den slesvigske Regering og Overret, med Sæde paa Gottorp Slot; han beklædte dette Embede til 5 Juni 1731.

Deltog i de store Voteringer 1718 (om Danmarks Udenrigspolitik) og 1720 (om Hertugdømmernes statsretlige Stilling indbyrdes og i Forholdet til Kronen); ved begge disse Lejligheder gjorde han sig til Talsmand for det udelte Slesvigs Adskillelse fra Holsten og Kronens Suverænetet udstrakt til det hele Hertugdømme.

Han havde 1681 erhvervet det adelige Gods Klægsbøl⁸, var 1684—89, under den af Christian V. gennemførte Reunion af det gottorpske med det kgl. Slesvig, ved hvilken

⁸ Som ovenfor under I. Slægtled anført var T. B. v. J.s Farmoders Moder en v. Andersen, nemlig Herrlich (eller Herligh); hun var Datter af Andreas Mommesen til Klægsbøl og havde (jvfr. Dmks. Adels Aarvog 1884 og 1901, S. 532) tre Brødre: Broder v. A. til Klægsbøl, Hans v. A. til Boversted og Jürgen v. A., som ligeledes skrives til Boversted.

Ogsaa paa mødrene Side nedstammede T. B. v. J. fra Slægten v. A. til Klægsbøl, idet (jvfr. »En slesvigske Statsmand«, I, S. 4) hans Moders Morfaders Moder var Christina fra Klægsbøl, g. m. Thomas Lorch i Flensborg; hun var (jvfr. D. A. A. 1901, S. 532) Datter af Andreas Brodersen af Klægsbøl og Cathrine v. A.

Ovennævnte Broder v. A. havde 2 Sønner, af hvilke Andreas († 1624) atter havde 15 Børn (D. A. A. 1884); blandt disse var Dorothea v. A., † ugift 1709. Hun testamenterede 1706 Sønder Klægsbøl til T. B. v. J. Heraf udviklede sig en vidtløftig Retstvist, som imidlertid 1711 sluttedes til Fordel for T. B. v. J.s Besiddelse af Godset.

han havde været en af Kongens virksomste Medarbejdere, Staller i Ejdersted, fik 1689 af Kongen skænket Godset Binnenau i Oldenburg (Butjadingen) og købte 1694 af Hans Henrik Ahlefeldt Godset Deutsch-Nienhof med Pohlsee i Holsten; han reciperedes 1702 som Medlem af det slesvig-holstenske Ridderskab⁹.

Børn: Fjerde Slægtled II.

10. **L o r e n s J e s s e n**, f. 30 Juli 1651 i St. Vi † 1721 i Bredsted, bgr. i Breklum i et af ham og hans Hustru, Anna Sühling fra Flensborg, i Kirkens Taarnhus opførte Kapel.

Efter Skolegangen i Flensborg studerede han Jura, blev Landskriver i Bredsted og fik 1698 Rang med de virkelige Kammerassessorer.

Om den fra ham nedstammende Gren, som undertiden kaldes »den yngre Bredsted-Linje«, savnes nøjagtige Oplysninger; den uddøde 1776 med Advokat i Bredsted Johan Henrik Jessen.

⁹ I Franz v. Jessen's Værk »En slesvigsk Statsmand« findes udførlige Henvisninger til Omtale af T. B. v. Jessen i dansk og fremmed Litteratur. — Smlgn. desuden Personalhistorisk Tidsskrift, IV. Række, 5. Bind (1902), hvor Fr. Jürgensen West har meddelt Uddrag (i Oversættelse til Dansk) af T. B. v. J.s i en ham tilhørende Bibel indførte Optegnelser, som nu ejes af Franz v. Jessen. — Ved T. B. v. J.s Død 1731 udgav G. B. Behm et Sørgedigt (Folio; 4 Sider; trykt i Kiel).

FJERDE SLÆGTLED

I.

Matthias Jessen's Børn med Eva Chemnitz:

1. **Eva Margrethe**, f. i Jena 21 Nov. 1673, bgr. i Altona 8 Juni 1723. Gift 1° 2 Dec. 1689 i Altona m. Etatsraad, Envoyé i Wolfenbüttel, Amtmand i Steinburg Amt (Holsten) Otto von Mencken (Menck), f. . . ., bgr. i Altona 29 Nov. 1703; 2° m. Raadmand, senere Borgmester smst. Joachim Hans (Heinrich) Jönssen, f. . . . 1680 i Glückstadt † 16 April 1755 i Altona.¹⁰
2. **Johan Christian Jessen**, f. 27 April 1675 i Jena † 8 Dec. 1726 i Glückstadt. Gift i Kbhvn (Slotsk.) 11 April 1703 m. Sophie Amalie Meier, f. . . . 1680 † 13 April 1720, Enke efter Kancelliraad Joh. Ludv. Reichen, Datter af Etatsraad, Dep. i Land- og Sø-Etatens Generalkommissariat Reinhold M.¹¹ (1634—1701) og Sophie Elisabeth v. Platen.

Han studerede i Leipzig, erhvervede her den juridiske Doktorgrad, adjungeredes Faderen i Embedet som Vicepræsident, blev 1701 Kancelliraad, 1712 Borgmester i Cremen og

¹⁰ Medens ved J. H. Jönssen's Død Kirkebogen i Altona nævner, at han havde været gift med Eva Margrethe J., har det ikke været muligt i denne Bys Kirkebøger at finde nogen Optegnelse om Tidspunktet for Ægteskabets Indgaaelse; muligvis har Bryllupet da staaet i en anden By. Ejendommeligt nok kalder Kirkebogen i Altona ved Eva Margrethe J.s Begravelse hende endnu »Etatsrätin Mencken«, trods Ægteskabet med J. H. Jönssen. Imidlertid har det ikke været muligt ved de foretagne Undersøgelser at fjerne de saaledes foreliggende Uoverensstemmelser.

¹¹ Det er fra denne Forbindelse mellem Matthias Jessen's Søn og Reinhold Meier's Datter, at disse i Familjen von Jessen helt op til vore Dage hyppigt forekommende Fornavne hidrører.

Landskriver i Crempe Marsk og udnævntes (formentlig 1721) til Assessor i den fælles kgl. og hert. Landsret i Holsten.

Børn: Femte Slægtled.

3. **Matthias Jessen**, f. 12 Sept. 1677 i Jena † 20 Febr. 1736 i Altona, bgr. smst. Gift 14 Jan. 1733 i Altona m. Dorothea Elisabeth Helten, f. . . . 1684 † i Altona 27 Nov. 1752.

Studerede Jura i Leipzig, blev 1703 Legationssekretær i London, var 1720 i Hannover, hvorfra han indberettede om Tordenskjolds Død, udnævntes 1732 til (Faderens Embedesom) kgl. Præsident i Altona og fik Titlen Justitsraad.

Hans Ægteskab var barnløst.

4. **Thomas Wilhelm Jessen**, f. 25 Febr. 1681 i Altona † 30 Jan. 1717 i Warszawa, bgr. smst. Ugift.

Han studerede Jura ved forsk. tyske Universiteter, udnævntes 1703 til Legationssekretær, ledsagede i denne Egen-skab sin Farbroder, Geheimeraad T. B. v. Jessen, under dennes Ambassade i Polen og Sachsen, akkrediteredes 1707 den Del af den polske Adel under Ledelse af Primas, Biskop Szembek, der var forbleven Kong August II. tro («Sandomir-Konføderationen»), og udnævntes ved Kongens Tilbagekomst til Polen til Resident ved det polske Hof. Kancelliraad 1712. — Hans Indberetninger fra Polen er en navnlig af svenske Historikere stærkt benyttet Kilde til Kendskab til Perioden under den store nordiske Krig.

I det preussiske Statsarkiv i Kiel opbevares (Acta A. XVII, No. 1675) et Antal Breve fra hans Fader og Sødskende til ham under hans Ophold i Polen i Tiden 1706—1714. — Franz v. Jessen har (1937) under Udarbejdelse til Offentliggørelse i »Altonaische Zeitschrift für Geschichte und Heimatkunde« en Afhandling, som i Forbindelse med en Biografi af Præsident i Altona, Matthias J., vil bringe Uddrag med Kommentarer af disse Breve.

5. **Conrad Jessen**, f. 9 Juni 1683 i Altona † 20 April 1719 i Crempe. Ugift.

Besøgte fra 1703 Gymnasiet i Hamborg. Studerede, som sine Brødre, Jura ved tyske Universiteter og blev Landskriver i Crempe.

6. **Martin Lorenz Jessen**, f. 25 Nov. 1684 i Altona † 1730. Gift m. **Maria Lucia Stammer** † 10 Marts 1710(?) Datter af Landsretsassessor S.

Kom 1703 paa Gymnasiet i Altona og studerede Jura; han udnævntes 1710 til Assessor ved Landsretten i Övelgönne (Grevskabet Oldenburg); det fremgaar af en Indberetning fra 1723, at han paa dette Tidspunkt paa Grund af Sygdom ikke længere var i Stand til at bestride sit Embede.

Han havde i sit Ægteskab en Søn, der døde i ung Alder, og en Datter, **Barbara Sophie** † ugift 23 Febr. 1766.¹²

II.

Thomas Balthazar von Jessen's Børn med Elisabeth Biermann von Ehrenschildt:

1. **Anna Margrethe**, f. 16 Sept. 1681 i Kbhvn † ... 1744. Gift 18 Aug. 1702 i Altona (Treenigh. K.) m. **Ditlev Reventlow** til Schmoel og Hohenfelde, f. 12 April 1680 † 10 Maj 1755, Søn af Geheimeraad **Ditlev R.** (1654—1701) og **Dorothea Ahlefeldt** († 1720).

Anna Margrethe v. Jessen's Ægtefælle, der blev Geheimeraad og hvid Ridder, var Provst for det adelige St. Johannes-Kloster i Slesvig og i denne Egenskab Ordfører for de slesvig-holstenske Prælater og Ridderskabet ved Arvehyldningen paa Gottorp Slot d. 4 Sept. 1721.

Der var i Ægteskabet otte Børn; med Sønnen **Ditlev Conrad R.**, f. 6 April 1708 † 4 Marts 1794 i Celle, gift m. **Veronica Margrethe Clementine v. Klinckowström** (f. 4 Febr. 1708 † 2 Dec. 1773 i Celle), Geheimeraad, hvid Ridder, Overhofmester hos Dronning **Caroline Mathilde**, uddøde paa Mandssiden denne Gren af Familien Reventlow.

2. **Maria Elisabeth**, f. 28 Febr. 1683 i Kbhvn † 23 Juni 1684 smst.
3. **Conrad von Jessen**, f. 6 Aug. 1684 i Kbhvn † 21 Marts

¹² Det ses af en af hende 4 Juli 1759 udstedt Kvittering, at hun nød en lille Pension fra Byen Altona, og at hun paa det paagældende Tidspunkt var bosat i Flensborg.

1753 i Glückstadt, bgr. i Domkirken i Lübeck. Gift 16 April 1716 m. Hedevig Margrethe, Baronesse von Kielmansegg, f. 12 Juli 1674 † 6 Okt. 1753, Datter af (dansk) Gehejmeraad, kejserlig Raad Friedrich Christian, Friherre v. K. (1639—1714) og Marie Elisabeth Christine Ahlefeldt (1643—1709).

Besøgte fra 1699 det ridderlige Akademi i Kbhvn, led-sagede en Tid sin Fader under dennes Ambassader i Wien, Polen og Sachsen, studerede tre Aar i Frankfurt a. O., hørte juridiske og statsvidenskabelige Forelæsninger i Leipzig og foretog en fleraarig Udenlandsrejse, bl. a. til Frankrig og Spanien.

Efter Faderens Ambassade i Wien 1701, da han selv var 17 Aar gl., af Leopold I. udnævnt til kejserlig Hofraad *inter Evangelicos* (d. v. s. af protestantisk Religion) og *ophøjet i den rigsfriherrelige Stand*.

1704 Kammerjunker, 1723 Etatsraad, 1730 Konferensraad og Vicekansler i Regeringen i Glückstadt.

Ægteskabet var barnløst. Med Rigsfriherre Conrad v. Jessen uddør paa Mandssiden denne Gren af Slægten.

4. Charlotte Amalie, f. 5 Febr. 1686 i Kbhvn (Dronningen var hendes Gudmoder) † Gift 31 Maj 1708 paa Nienhof m. Melchior von Korff¹³ til Nütschou (Preetz' Godsdistrikt, Oldesloe Sogn), f. . . . †, bgr. i Domkirken i Lübeck.

Han udnævntes af Frederik IV. til Kammerjunker, men traadte ikke i Kongens Tjeneste. — Det fremgaar af Paul von Hedemann-Heespen's Værk: »Geschichte der adeligen Güter Deutsch-Nienhof und Pohlsee in Holstein« (Bind I, 1906, S. 181), at ved Skiftet efter Gehejmeraad T. B. v. Jessen 1731 optraadte blandt Arvingerne hans Børnebørn, Sønner af Mel-

¹³ Melchior v. Korff tilhørte en gammel bremisk, i Kedingen-Landet forekommende Adelsslægt (der er forskellig fra den baltiske Slægt af samme Navn). Slægten uddøde hen imod Midten af det XVIII. Aarh. (Neues allg. Adels-Lexikon, Bind V (1864), S. 238).

Vidtløftige Undersøgelser i Oldesloe og Lübeck har ikke tilvejebragt de manglende Data vedr. Charlotte Amalie v. J. og hendes Ægtefælle; deres eneste positive Resultat er en Oplysning om, at efter en saakaldt »Proklamationsproces« blev det Korff'ske Kapel i Domkirken i Lübeck 1787 tilkendt Kirken som herreløst Gods.

chior v. Korff og Charlotte Amalie v. J. Kirkebøgerne i Oldesloe viser da ogsaa, at i Aarene 1709—1713 fødtes tre Børn i dette Ægteskab, men som i Note 13 oplyst uddøde Slægten i Midten af det XVIII. Aarh.

5. Marie Elisabeth, f. 28 Marts 1688 i Kbhvn † i Juni 1689 smst.
6. Christian von Jessen, f. 29 Dec. 1689 i Kbhvn (Kongen var hans Gudfader) † i spæd Alder.
7. Frederik von Jessen, f. 15 Okt. 1691 i Kbhvn (Kronprins Frederik [IV.] var hans Gudfader) † ca. 1735. Ugift.
Uddannet som Landofficer, gik i fremmed Tjeneste og blev Oberst i Hertugen af Wolffenbüttel's Tropper.
8. Johannes von Jessen, f. 4 Maj 1693 i Kbhvn † 4 Juni 1733 i Kolding. (Gehejmerraad T. B. v. Jessen optegner i sin Familjebibel, at i Daaben »wardt Ihme der nahme Johannes nach seinem grossvatter gegeben«, men han nævnes stedse senere og synes selv at have skrevet sig: Johan.) Gift 1727 m. Magdalena von Woyda, f. 1698 i Kbhvn, døbt 28 Juli (Christiansb. Slotsk.), † . . ., Datter af Amtmand Ludvig Ernst v. W. (1660—1723) og Magdalena Sybille v. Klenow.

Han blev uddannet som Søofficer (i sit 16. Aar af Kongen indrulleret i *les Cadets de Marine*); Kammerjunker 1717; under 20 Maj 1727 Amtmand paa Koldinghus, 4 Okt. s. A. Etatsraad og Kammerherre.

Der var i Ægteskabet en Datter, Elisabeth Magdalene, f. i Kolding 16 Febr. 1728, Konventualinde i St. Johannes-Kloster i Slesvig † 30 Juni 1812 i Klostret, bgr. smst. Hun er den sidstlevende af Thomas Balthazar v. Jessen's Descendenter.

FEMTE SLÆGTLED

Johan Christian Jessen's Børn med Sophie Amalie Meier:

1. Matthias Reinhold Jessen, f. 29 Marts 1705 i Altona † 23 Marts 1783 i Meldorf (Ditmarsken), bgr. smst. Gift 29 Marts 1754 i Meldorf m. Anna Christiane Hedwig von Rheder, f. 11 Febr. 1729 i Glückstadt † 15 Aug. 1802 i Lübeck (bgr. smst.), Datter af Konferensraad, Vicekansler i Glückstadt Michael Peter v. R. (1691—1757) og Dorothea Helena v. Ötken (1693—1773).

Efter fuldendte juridiske Studier ved tyske Universiteter blev han 1731 Kopist i Generalpostamtet i Kbhvn, 1735 Legationssekretær i Berlin, 1746 Ambassadesekretær i St. Petersborg med Titel og Rang som Justitsraad. 1750 Etatsraad, Aaret efter Landskriver i Sønder-Ditmarsken; han beklædte dette Embede i 32 Aar.¹⁴

Ved kgl. aabent Brev af 11 Maj 1744 opnaaede han *Stadfæstelse paa sin Adel i H. t. tidligere Rangforordninger*, og Patent blev udfærdiget under s. D. Vaabnet er: Tvedelt Skjold med i første Felt to røde Bjælker paa Sølvgrund og i andet Felt paa rød Grund en halv, naturligfarvet Ulv med udstrakt Tunge; paa Hjælmen en halv opspringende, naturligfarvet Ulv.

Børn: Sjette Slægtled I.

¹⁴ Franz v. Jessen: »Ein Zweig der Familie von Jessen in Dithmarschen«, i »Jahrbuch des Vereins für Ditmarscher Landeskunde«, 1932. — Denne Afhandling, i hvilken M. R. v. J.s egenhændige Optegnelser i Familjebiblen gengives, bringer tillige Oplysninger om hans Descendens (Sjette Slægtled I og Syvende Slægtled I).

2. **Johan Fredrik Wilhelm Jessen**, f. 14 Sept. 1709 i Altona † 14 Sept. 1768 i Kbhvn. Gift 4 Aug. 1744 m. **Ulrica Antonetta Böhne**, f. 28 Aug. 1716 i Slesvig † 4 April 1788 i Haderslev, Datter af Købmand i Slesvig By **Johan Nissen** og **Augusta Elisabeth Paulsen** (hvis 13 Børn ved hendes andet Ægteskab med Borgmester i Slesvig **Otto Hinrich Böhne** 1731 blev adopteret af denne og antog hans Navn¹⁵).

Blev 1738 Sekretær og 1753 Kommitteret i General-Landes-Oeconomie- og Commerce-Collegium. Kancelliraad, 1751 Justitsraad, 1761 Etatsraad.

Opnaaede, ligesom Broderen, ved kgl. Reskript af 25 April 1754 *Stadfæstelse paa sin Adel i H. t. tidligere Rangforordninger*, og under 13 Sept. s. A. udfærdigedes for ham og hans Descendenter Adelspatent med samme Vaaben som ovenfor for Broderens Vedkommende beskrevet.

Børn: Sjette Slægtled II.

3. **Johan Christian Jessen**, om hvem Stamtavlerne blot oplyser, at han »døde som Kadet i Rendsborg«.
- 4, 5 og 6. En Søn og to Døtre † i spæd Alder.

¹⁵ Franz v. Jessen: »Børnerig Adoption 1731 og dens Virkninger i danske Slægters Historie«, i Personalhistorisk Tidsskrift, 10. Række, 3. Bind (1936).

SJETTE SLÆGTLED

I.

Matthias Reinhold von Jessen's Sønner med Anna v. Rheder:

1. Christian Peter Wilhelm von Jessen, f. 4 Aug. 1757 i Meldorf † 22 Juli 1762 smst.
2. Herman Heinrich Cæsar von Jessen, f. 11 Juni 1760 i Meldorf † 23 Dec. 1769 smst.
3. Thomas Friedrich (Fritz) von Jessen, f. 10 Aug. 1761 i Meldorf † 18 Marts 1810 i Lübeck. Gift 1° 9 Sept. 1784 i Ribe m. Cæcilie Charlotte Dorothea Bloch¹⁶, f. 11 Okt. 1768 † 30 Jan. 1789, Datter af Biskop i Ribe (senere i Odense) Tønne B. (1783—1803) og Margaretha Hedevig Jebens († 1792), Arvepagterske til Sophienkog i Sønder-Ditmarsken; 2° 2 Okt. 1790 i Lübeck m. Elisabeth Charlotte Adolphine von Brockdorff, Stiftsfrøken i Preetz, f. 18 Okt. 1766 i Lübeck † 12 Juni 1827 i Slesvig, Datter af kgl. (dansk) Landraad og Domherre i Lübeck Ditlev Joachim v. B. og Christina Margarethe Küster fra Slesvig.

Cand. jur. Under 22 Marts 1784 udnævnt til kgl. Resident og Konsul i Lübeck.

Børn: Syvende Slægtled I.

II.

Johan Frederik Wilhelm von Jessen's Børn med Ulrica Böhne:

1. Johan Christian von Jessen, f. 9 Dec. 1745 i Kbhvn (Petri) † 19 Marts 1801 i Haderslev. Gift 1° 31 Jan.

¹⁶ I Anledning af dette Bryllup udgav Pastor Christian Carl Brorson (1745—1795; Søn af Salmedigteren) et dramatisk Digt: »Hyrdindens Drøm i Ribe Enge«, 32 Sider i lille Oktav, trykt i Haderslev.

1777 m. Margrethe Cathrine Bertelsen, f. 15 Juli 1751 i Gl. Haderslev † 25 Nov. 1777 i Haderslev, Datter af Sognepræst i Gl. Haderslev Peter B. og Elisabeth Jensdatter Thodberg (gift 1° 23 Okt. 1772 m. Jacob Lorenz Kall, Herredsfoged i Sdr. Rangstrup H. og Branddirektør i Aabenraa Amt † 2 Nov. 1772); 2° 22 Aug. 1778 i Haderslev m. Helena Landrup (Landerup), døbt i Skanderup 17 Nov. 1751 † 2 Febr. 1789 i Haderslev, Datter af Mads Petersen L. og Caren Schousgaard (gift 1° 26 Aug. 1774 m. Major i Rytteriet Gerhard Nicolai Blechingberg, f. i Gram 1720 † i Kbhvn 13 Maj 1777); 3° 3 April 1790 i Brøns m. Anna Sophie Bjørn, døbt i Brøns 30 Sept. 1748 † i Gl. Haderslev 10 Maj 1802, bgr. smst., Datter af Sognefoged i Astrup Peder Jensen B. og Mette Kirstine Nielsdatter Kræmer (gift 1° 11 Sept. 1767 m. Herredsskriver i Brøns Christian Thomsen, f. 1725 † 1783).

Cand. jur. fra Kiel 1766. Sekretær i Tyske Kancelli 1771. Tingskriver i Haderslev 1776. Herredsfoged i Gram Herred 1779 (med Bopæl i Haderslev). Kancelliraad 1781. Herredsfoged i Hvidding og Nørre Rangstrup Herreder 1787 (Til ladelse til fortsat Bopæl i Haderslev). Herredsfoged i Haderslev 1789. Under 27 Febr. 1801 udnævnt til Landfoged i Husum, men han døde 19 Marts s. A.

Børn: Syvende Slægtled II.

2. A u g u s t a A m a l i e, f. 4 Sept. 1747 i Kbhvn † 11 Sept. 1821 paa St. Jørgensgaard ved Svendborg. Gift 5 Okt. 1764 (Petri) m. Johan Heinrich Schlegel, f. 24 Nov. 1726 i Meissen † 18 Okt. 1780 i Kbhvn.¹⁷ Professor philosophiæ ved Kbhvns. Universitet 1760, Sekretær i Selskabet for de skønne Videnskaber fra 1763 til sin Død, Professor i Geometri ved Kunstakademiet 1766, kgl. Historiograf, Justitsraad 1774, Overbibliotekar ved St. kgl. Bibliotek 1778, Medlem af det danske og det norske Videnskabernes Selskab m. v.

¹⁷ Der fødtes i dette Ægteskab en Datter, Ulricca Antoinette († 1850), som ægtede Konsistorialraad Bredsdorff i St. Jørgensgaard ved Svendborg, og en Søn, Johan Fredrik Vilhelm Schlegel (f. 4/10 1765 † 10/7 1836; han var opkaldt efter sin Morfader), Dr. juris, Professor ved Kbhvns. Universitet, flere Gange dettes Rektor, Medlem af Videnskabernes Selskab m. v., Konferensraad, K*, som 17 Maj 1793 ægtede sit Sødskendebarn Maria Elisabeth v. Hellfried, f. 8 Maj 1773 † 20 Jan. 1851; se nedenfor.

Augusta Amalie Schlegel, f. v. Jessen, syslede med litterære Arbejder og har bl. a. offentliggjort Rescensioner i »Lærde Efterretninger« 1787.

3. **Friedericca Wilhelmina**, f. 9 Marts 1749 i Kbhvn (Petri) † 12 Febr. 1817 smst. Gift 21 Febr 1772 (se nedenfor) i Kbhvn (Petri) m. Johan Carl Frederik v. Hellfried,¹⁸ f. 11 Nov. 1739 † 30 Sept. 1810. Ekspeditionssekretær i Finanskollegiet og senere dettes Chef, Justitsraad 1774, Legationsraad 1777, Chargé d'affaires ved italienske Hoffer og ved det spanske Hof 1777—90, Konferensraad 1790, Stiftamtmand over Ribe Stift (med Bopæl i Vejle) s. A., Amtmand i Koldinghus (Vejle) Amt 1796, Generalpostdirektør 1809; K* s. A.
4. **Charlotte Reinholdine**, f. 15 Sept. 1750 i Kbhvn † 28 April 1784 smst. Gift 21 Febr. 1772 (Bryllup s. D. som den ældre, ovenfor nævnte Søster) m. Johan Christian Schønheyder, f. 9 Aug. 1742 i Kbhvn † 14 April 1803 i Trondhjem, Slotspræst paa Christiansborg 1769, Sognepræst til Trinitatis i Kbhvn 1771, Dr. theol. 1774, Stiftsprovst og Sognepræst ved Vor Frue i Kbhvn 1782, Biskop over Trondhjem Stift 1788.
5. og 6. To Døtre † i spæd Alder.

¹⁸ Der fødtes i dette Ægteskab tre Døtre, Marie Elisabeth (Betzy), som er omtalt ovenfor, Ulricca Antoinette, † ugift i Slesvig 1832, og Augusta Vilhelmine, f. 16 Novbr. 1775 † 23 Decbr. 1861, g. 16 April 1799 m. Admiral Joh. Fr. Bardenfleth (1772—1833), fra hvem den nulevende Slægt Bardenfleth nedstammer.

SYVENDE SLÆGTLED

I.

Thomas Friedrich von Jessen's Børn

af første Ægteskab m. Cæcilie Charlotte Dorothea Bloch:

1. Anton Christian Heinrich von Jessen, f. 21 Juni 1785 i Lübeck † 2 Juni 1786 smst.
2. Adolf Cæsar Friedrich von Jessen, f. 2 Juni 1786 i Lübeck † 30 Dec. s. A. smst.
3. Amalie Charlotte Hedwig, f. 15 Jan. 1789 i Lübeck † 20 Okt. 1845 i Kiel, Arvepagterske til Sophienkog i Sønder Ditmarsken¹⁹. Ugift.

af andet Ægteskab m. Elisa von Brockdorff:

4. Carl Friedrich Christian von Jessen, f. 8 Sept. 1791 i Lübeck † 8 Juni 1828, ukendt hvor. Ugift.
Fændrik i III. jyske Infanteriregiment 1807, Sekondlt. 1809, Premierlt. 1815. — Med ham uddør denne Linje paa Mandssiden.
5. Friederike Christiane Hedewig, f. 23 Juni 1794 i Lübeck † i spæd Alder smst.
6. August von Jessen, f. 1798 i Lübeck † i spæd Alder.
7. Hedewig Frederike Johanna, f. 2 Okt. 1799 i Slesvig † 10 Nov. 1857 i Kbhvn. Gift m. Kaptajn i den danske Hær Peter Frederik Deichmann, f. 1796 † 1846.
8. Adolphine, f. 18 April 1802 i Lübeck † . . . Ægtede 1825 prakt. Læge i Preetz, Dr. med. & chir. Jacob Wilhelm Lilie f. 10 Sept. 1796 i Altona † 16 April 1835 i Preetz.
9. Friedrich Emil von Jessen, f. 7 Marts 1805 i Lübeck † 4 Dec. 1820 i Slesvig.

¹⁹ Se ovenfor S. 28, Note 14.

II.

Johan Christian von Jessen's Børn

af første Ægteskab m. Margrethe Cathrine Bertelsen:

1. Johan Frederik Wilhelm von Jessen, f. 19 Nov. 1777 i Haderslev † 1 Jan. 1842 i Holstebro. Gift . . . m. Ane Malie, f. 8 Nov. 1791 i Aalborg † 17. Sept. 1868 i Kbhvn.

Student 1798. Kopist (Fuldmægtig) ved Guvernementet i Trankebar, derefter 1. Fuldmægtig i Frederiksnagore, 1805 Sekretær og Byfoged, Not. publ., Auditor, Ekvipagemester, Tolder, Postmester og Bogholder ad int.; siges da under sit 8-aarige Ophold i Indien »som en Mand af Fødsel og af liberal og klassisk Dannelse« at have vist sig som en duelig og meget virksom kgl. Betjent, der fra 1799 har praktiseret ved Bytinget med Held; anbef. af Guvernør P. Anker til at hjemgaa for at tage juridisk Examen, der betinger hans videre Forfremmelse. Tilladelse til Hjemrejse 1806, men »kunde p. Gr. af Krigen ikke komme afsted«; Byfoged, Skifteforv. og Skriver ad int. 1807. — 1809 virk. Kancelliraad, 1811 Byfoged i Holstebro og Herredsfoged i Ginding og Hjerm Herreder, s. A. Medlem af Kommissionen for fjendtlig Ejendom i Kbhvn. 1821 fradømt Embedet.

Børn: Ottende Slægtled I.

af andet Ægteskab m. Helena Landrup:

2. Ulrika Antoinette, f. 4 Sept. 1779 i Haderslev † 10 Nov. s. A. smst.
3. Mathias Reinhold von Jessen, f. 19 Nov. 1780 i Haderslev † 1 Aug. 1853 i Kbhvn (bgr. Assistens smst.). Gift 1° 23 April 1809 i Vejle m. Marie Sophie Ammitzbøll, f. 19 Sept. 1788 paa Kjelkjær † 18 Juli 1824 i Nykøbing F. (bgr. Assistens Kirkeg. i Kbhvn), Datter af Godsejer Lars A. til Kjelkjær ved Vejle (1760—1837) og Gedske Stenstrup († 1840). 2° 21 Dec. 1825 i Kbhvn m. Juliane Henriette Terborch, f. 21 Dec. 1805 i Kbhvn (Ref. K.) † 19 Febr. 1866

i Dresden (hgr. Assistens Kgd. i Kbhvn), Datter af Gros-serer, østrig-ungarsk Generalkonsul i Kbhvn Thomas T.-B. (1762—1812) og Anna Elisabeth Heinrich (1784—1826).

Kornet à la suite ved Slesvigske Rytterregiment 1799, virkelig Kornet ved Holstenske Rytterregiment 1803, privat imm. ved Kbhvns Universitet Dec. 1804 og aflagde Marts følg. A. juridisk Prøve. Sekltnt. ved holst. Rytterregiment 1804, knyttet til Kronprinsregentens (Frederik VI.s) Generaladjutant-Stab 1806, Premltnt. ved Prins Frederik Ferdinands Dragon-Reg. 1807, Divisionsadjutant i Generaladjutant-Staben og Ritmester 1808, Kammerjunker 1810; led-sagede 1811 Gehejmestatsminister Kaas i Gesandtskabs-ærinde til Kejser Napoleon i Anl. af Kongen af Roms Fød-sel. Major 1813, Amtmand over Hjørring Amt 1813, men kaldtes til fornyet Tjeneste i Generaladjutant-Staben i Kongens Hovedkvarter, Stiftamtmand over Lolland-Falster Stift 1814 og beklædte dette Embede i 35 Aar, til 1 Jan. 1850.

Medlem af Notabelforsamlingen (de 35 »oplyste Mænd«) til Forberedelse af Stænderinstitutionens Indførelse 1832.

R* 1815, Kammerherre 1817; D.M. 1826, K* 1829, S.K.* 1843, Gehejmekonferensraad 1849.

Da M. R. v. Jessen's ældre Halvbroder, ovennævnte J. F. W. v. J., opholdt sig »i Bengalen«, ønskede han sig det Familjen tilhørende, under 13 Sept. 1754 (af Frederik V.) udstedte Adelspatent tilsendt. Det sees nu af et 19 Juni 1810 dateret Andragende²⁰ til Kongen (Fr. VI.), at dette Ønske blev opfyldt, idet Patentet blev afsendt »med et derhen bestemt Paketskib *De tre Søstre*, ført af Capitaine Nissen«. Paa Udrejsen blev Skibet imidlertid »opbragt til Cap de bonne Espérance og siden af Engellænderne condemneret«. De to Brødre androg da i Forening om, at det saaledes uden deres Skyld bortkomne Patent »maatte vorde corroboreret og paa nye udfærdiget«. Under 23 Juni 1810 *beviligede Kongen dette Andragende* og resolverede under Datum Kiöbenhavn, d. 31 December 1810: »Vi have allernaadigst underskrevet indbemeldte Corroborationspatent og be-

²⁰ Lehnarkivet, L. P. M. 44 a.

vilge at samme maa udleveres aldeles gratis« (Danske Kancellis 4. Departements Forestillinger for 1810; 266).

Børn: Ottende Slægtled II.

4. Ulrika Antoinette, f. 16 Dec. 1781 i Haderslev † smst. i spæd Alder.
5. Anna Christiane Hedevig, f. 27 Nov. 1783 i Haderslev † smst. i spæd Alder.
6. Isabella Eleonore Dorothea, f. 1 Juni 1785 i Haderslev † smst. i spæd Alder.
7. En Datter, f. i Haderslev † smst. i spæd Alder.

OTTENDE SLÆGTLED

I.

Johan Frederik Wilhelm von Jessen's Børn m. Ane Malie:

1. Lorentz Frederik Wilhelm von Jessen, f. 7 Sept. 1810 † . . . i Ostindien.
2. Caroline Mathilde, f. 1811 i Holstebro, hjd. 23 Sept. † 26 Marts 1813 smst.
3. Anna Elisabeth, f. 11 Juni 1814 i Holstebro † 11 Juni 1893 i Hellerup, Institutbestyrerinde. Ugift.
4. Sofus Reinhold von Jessen, f. 27 Jan. 1816 i Holstebro † . . . i Amerika.
5. Johan Christian von Jessen, f. 1 Marts 1817 i Holstebro † 27 Dec. 1861 i Kbhvn. Gift 24 Okt. 1845 paa Kvistrup (Gimsinge) m. Erasmie Petrine Ægidius, f. 24 Dec. 1822 paa Kvistrup † 8 Dec. 1856.
Fra 1842—45 Købmand i Hamburg, derefter i Kbhvn.
Børn: Niende Slægtled I.
6. Antoinette Rosalie, f. 31 Marts 1818 i Holstebro, var 1839 Guvernante i Arnæs Postgaard † 26 Aug. 1896 i Arnæs. Gift 8 Aug. 1839 i Øsløs K. m. Forvalter paa Boller (Hjørring Amt), senere Translatør Matthias Christian Jakob Juel † . . . 1879 i Slesvig.
7. Malvina Alvilda, f. 14 Nov. 1819 i Holstebro † 28 Jan. 1905 i Kbhvn. Gift 8 Juli 1848 m. Kaptajn i Infanteriet Ludwig Heinrich Georg August Bruhn, f. 31 Maj 1820 † 15 Sept. 1869.
8. Vilhelmine Caroline Mathilde, f. 4 Marts 1821 i Holstebro † 27 April 1905 i Kbhvn. Gift 18 Jan. 1853 m. Skibsrheder, Konsul Thomas Jepsen Sødring (D.M.), f. 23 Nov. 1806 i Aalborg † 10 Jan. 1884 i Kbhvn.

II.

Mathias Reinhold von Jessen's Børn

af første Ægteskab m. Marie Sophie Ammitzbøll:

1. **Frantz Christopher von Jessen**, f. 7 Febr. 1810 i Kbhvn † 14 Okt. 1853 smst. Gift 14 Maj 1838 i Kbhvn m. **Emma Ottilia Krebs**, f. 12 Juni 1814 i Kbhvn † 14 Aug. 1881 smst., Datter af Oberstltnt. Cai Frederik Tønder K. og Marie Christine Elisabeth Klingenberg.

Efter 200 Aars Forløb samledes ved dette Ægteskab atter to af Slægtens Grene, idet Emma Ottilia Krebs' Tipoldefaders Moder og F. C. v. Jessen's Tipoldefaders Fader var Søskende, nemlig de under Tredje Slægtled 6 og 7 nævnte Maria (1639—1715) og Matthias (1641—1712).

Student fra Nykøbing F. 1827. cand. jur. 1834. Auskultant i Generalpostdirektionen 1835, Assessor smst. 1839. Kammerjunker 1836, Overpostmester i Kbhvn 1850, R* 1851. Har bl. a. udgivet »Haandbog i det udvortes Postvæsen for Private og Postembedsmænd«, Kbhvn 1839.

Hans Enke blev 1861 Konventualinde og 1879 Priorinde i Det Harboe'ske Enkefruekloster i Kbhvn.

Børn: Niende Slægtled II.

2. **Carl Frederik Vilhelm von Jessen**, f. 3 Sept. 1812 i Kbhvn † 6 April 1813 smst.
3. **Laura Vilhelmine Cecilie**, f. 3 Nov. 1813 i Kbhvn † 6 April 1814 smst.
4. **Johan Christian von Jessen**, f. 2 Jan. 1817 Nykøbing F. † 6 Febr. 1884 i Horsens (bgr. smst.). Gift 18 Maj 1847 i Svendborg m. **Sophia Augusta Dichmann**, f. 21 Okt. 1825 i Kbhvn † 26 Okt. 1900 i Horsens (bgr. smst.), Datter af fhv. Kaptajn i Søetaten, Toldinspektør i Svendborg Frederik Christian D. (1788—1872) og Sophie Frederikke Qvistgaard (1796—1847).

Student fra Herlufsholm 1834; cand. jur. 1840, Fuldmægtig ved Fyens Stiftamt 1842. Byfoged i Svendborg 1845 og tillige Birkedommer paa Thorseng 1852; i hans Embedstid blev Havnen i Svendborg udvidet med anselige Anlæg (»Jessens Mole«). Medlem af Folketinget for Svendborg

Amts 3. Kreds 1858—64 og af Rigsraadet 1864—65. Borgmester og Byfoged i Horsens 1859; i hans 25-aarige Embedstid gennemførtes omfattende kommunale Arbejder (Sygehuse, Skoler, Vandværk og Jærnbanestation; denne sidstes Forbindelse med Byen bærer Navnet »Jessensgade«). Indenrigsminister for Kongeriget i Min. Rottwitt 2 Dec. 1859—24 Febr. 1860.

Da han nægtede at lade udskrive de af General Vogel v. Falckenstein i Marts 1864 i hans Embedskreds krævede Krigskontributioner, blev han (tillige med 9 andre jydsk Embedsmænd) ført som Fange til Rendsborg og løslodes først 10 Maj s. A.²¹

Medlem af Landstinget for 10. Kreds fra 1866 til sin Død. Kgl. Kommissær ved flere jydsk og fynsk Baner, Næstformand i den af Regeringen 1876 nedsatte Kommission til Undersøgelse af Arbejderspørgsmaalet, hvis Betænkning han affattede; beklædte talrige andre offentlige Tillidshverv.

Hofjunker 1840; Kammerjunker 1844; Kammerherre 1855. — R. 1858; Dmd. 1864; K² 1876.

Mindesmærke med Portrætmedaillon paa Kirkegaarden i Horsens, rejst af »Erkendtlige Medborgere«.

Sønner: Niende Slægtled III.

5. Carl Frederik (Fritz) Reinhold von Jessen, f. 20 Okt 1818 Nykøbing F. † 9 Marts 1885 i Horsens (bgr. Holmens Kgd. Kbhvn). Gift 5 Dec. 1863 i Horsens m. Louise Frederikke (Fritze) Leth, f. 18 Aug. 1834 i Kbhvn † 19 Sept. 1916 smst. (Holmens), Datter af fhv. Kaptajn i Søetaten, Kanal-, Havne- og Fyrinspektør, Generalkrigskommissær Christopher Adolph L. (1796—1868) og Frederikke Cecilie Hastrup (1804—1886).

Afgik fra Landkadet-Akademiet 1839, Løjtnant ved hollandske Landsener-Reg., s. A. Premltnt. ved 5. Dragon-R. i Randers og deltog med dette i Felttogene 1848—50, forflyttet til 2. Dragon-Reg. i Itzehoe 1852 og fulgte derefter dette

²¹ Franz v. Jessen: »Ti jydsk Embedsmænds Fangenskab. En Episode fra 1864«, i »Tilskueren«, Maj 1914.

til dets nye Garnisoner i Odense og Næstved; Ritmester og Eskadronchef 1858; Lærer for Prins (Kronprins) Frederik (VIII) under dennes Tjeneste ved Dragonregimentet i Næstved. Deltog med 3. Dragon-Reg. i Fremrykningen mod Dannevirke og Tilbagetoget i Febr. 1864. Ved Armé-Reduktionen efter Fredsslutningen i Wien 30 Okt. 1864 Afsked fra Krigstjenesten, Branddirektør i Gl. Skanderborg Amt, en Del af Vejle Amt og Horsens Købstad 1865.

Kammerjunker 1861. R.* 1862.

Sønner: Niende Slægtled IV.

6. *Camilla Reinholdine Sophie*, f. 24 Maj 1820 Nykøbing F. † 18 April 1860 i Neapel (bgr. protestant. Kirkeg. smst.). Ugift.

Stiftsdame i Vallø. Malerinde og knyttet til Tidens danske Kunstnerkredse i Italien. Fritz Jürgensen, der var gift med en Søster til ovenn. Kammerherre Chr. v. J.s Hustru, f. Dichmann, har til Camilla v. J. tegnet en Billedbog, hvoraf nogle Blade er gengivne i Nic. Bøgh's Bog: »Fritz Jürgensen og hans Tegninger«, Kbhvn 1897, S. 78 ff.

Flere af Camilla v. J.s egne Malerier, med danske og italienske Motiver, findes i Familjens Eje.

7. *Laura*, f. 26 Okt. 1822 Nykøbing F. † 4 Maj 1862 i Kbhvn. Ugift.

af andet Ægteskab m. Juliane Ter-Borch:

8. *Reinhold von Jessen*, f. 1826, Nykøbing F. † 1835 smst.
9. *Julius von Jessen*, f. 6 Febr. 1832 Nykøbing F. † 25 Dec. 1916 i Kbhvn (Holmens). Gift 24 Jan. 1864 i Flensborg m. Johanne Elise Christine Schumann, f. 9 Sept. 1839 i Flensborg † 4 April 1894 i Kbhvn (Holmens), Datter af Overlærer i Flensborg Heinrich Peter Anton S. (DM.) og Louise Specht.

Afgik fra Landkadet-Akademiet 1854, Ltnt. i Fodfolket med Garnison først i Slesvig, senere i Flensborg. Deltog i Felittoget 1864, Premltnt., med Garnison i Fredericia til 1874, Kaptajn i Forstærkningen s. A., Assistent i Krigsministeriet til 1909. R.* 1888.

Døtre: Niende Slægtled V.

10. **Thomy von Jessen**, f. 2 Aug. 1833 Nykøbing F. † 31 Dec. 1917 i Kbhvn (Assistens). Gift 1° 9 Nov. 1863 Nykøbing F. m. Johanne Cecilie Margrethe Tidemand, f. 10 Jan. 1835 Nykøbing F. † 22 Nov. 1894 i Kbhvn (Ass. Kgd.), Datter af Prokurator Christian Frederik T. og Sophie Hellesen; 2° 26 Nov. 1901 i Kbhvn m. Elisabeth Emilie Schoustrup, f. 2 Dec. 1857 † 5 Aug. 1924, Datter af Kommandør i Flaaden Jens S. og Julie Christiane Lovise Frederikke Caroline Hagen.

1848—53 paa Søkadet-Akademiet; deltog ombord i Fregatten »Havfruen« i Felttoget 1849 og 1850, Ltnt. med Kongens Æressabel 1854, frekventerede 1859—63 den militære Højskole, deltog ombord i »Rolf Krake« i Felttoget 1864; 1868 Premltnt. 1872 Kaptajn. Lærer i Artilleri ved Søofficersskolen, Tøjmaster og Chef for Artillerikorpsset 1876; afsk. som Kommandør 1885, Repræsentant i Danmark for Firmaerne Hotchkiss & Cie i Lyon og Schneider & Comp.^{ie} i Creuzot²². R* 1873. D. M. 1882.

Børn: Niende Slægtled VI.

11. **Mathilde Reinholdine**, f. 15 Dec. 1836 Nykøbing F. † 16 Jan. 1914 i Steinach (Sachsen). Gift 10 Sept. 1858 i Dresden m. fhv. Premltnt., Direktør for Landesanstalt Hoheneck i Sachsen, Overregeringsraad Carl Moritz Behrisch, f. 7 Dec. 1823 † 28 Febr. 1908.

Stiftsdame i Vallø.

²² Thomy v. J. har efterladt sig selvbiografiske Optegnelser, dels af familjehistorisk Interesse, dels indeholdende Skildringer af hans Tjeneste som Søofficer. Den Del af disse Optegnelser, som omhandler Perioden 1833—1877, ejes nu af Franz v. Jessen. Optegnelserne fra de senere Perioder er af Franz v. Jessen i 1936 skænket Søløjtnantselskabets Arkiv.

NIENDE SLÆGTLED

I.

Johan Christian von Jessen's Børn m. Erasmine Ægidius:

1. Olga Camilla Svanhilde Effia, f. 7 Aug. 1846 † 20 April 1912 i Kbhvn. Gift 24 Okt. 1868 m. Landinspektør i Holbæk Hans Jacob Hohlenberg, f. 11 Juli 1838 † 22 Juni 1913 i Kbhvn.
2. Anna Erasmine, f. 4 Maj 1848 † 5 Nov. 1875. Gift 7 Aug. 1870 m. Grosserer i Aalborg Johan Petersen, f. 3 Aug. 1835 † 9 Decbr. 1904 i Kbhvn.
3. Mary Frederikke, f. 4 Maj 1848 † 10 Febr. 1916. Gift 4 Dec. 1877 i Aalborg m. Tvillingsøsterens Enkemand.
4. Charles Christian Reinhold von Jessen, f. 27 Okt. 1850, omkommen ved Drukneulykke o. 1870. — Med ham uddør denne Linje paa Mandssiden.
5. Fritze Theodora Juliane, f. 13 Nov. 1853 † 11 Febr. 1923 i Hobro. Gift 28 Sept. m. Købmand, Mægler i Hobro, Kancelliraad Andreas Uhrenholt, f. 13 Okt. 1837 † 6 Jan. 1919 i Hobro.

II.

Frantz Christopher von Jessen's Børn m. Emma Krebs:

1. Emma Sophie Reinholdine, f. 12 Maj 1838 i Kbhvn † 19 Okt. 1872 i Ringkøbing. Gift 2 Nov. 1858 i Kbhvn m. Hans Jørgen Pontoppidan, f. 5 Okt. 1827 i Grimstrup ved Ribe † 12 Dec. 1874 i Ringkøbing. Distriktslæge i Ringkøbing.
2. Reinholdine Henriette, f. 9 April 1840 i Kbhvn † 8 Febr. 1927 i Frederikshavn. Ugift.
3. Camilla Franziska Juliane, f. 14 Juli 1842 i Kbhvn † 29 Juni 1905 smst. Gift 3 Sept. 1872 m. Pierre Auguste

Arlaud, f. 10 Jan. 1828 i Kbhvn † 5 Marts 1914 paa Frederiksberg. Kontorchef i Generalpostdirektoratet, Litteraturhistoriker.

4. Franziska Otthilia Christiane, f. 2 Nov. 1844 † 27 Jan. 1918. Gift 2 Maj 1873 i Kbhvn m. Jacob Georg Frederik Damkier, f. 5 Aug. 1846 i Kjettrup † 9 Jan. 1922 i Kbhvn. Overretssagfører i Kbhvn.
5. Reinhold Frantz von Jessen, f. 29. Okt. 1847 i Kbhvn † 20 Jan. 1852 smst.
6. Johan Holger von Jessen, f. 16 Aug. 1849 i Kbhvn † 30 Nov. 1922 smst. Gift 1° 17 Juni 1875 i Gjentofte m. Bentine Ulrikke Cecilie Petersen, f. 17 Juni 1851 i Fredericia, Datter af Premltnt. Christian Frederik P. og Jacobine Bentine Rebekka Jacobsen; Ægteskabet opløst 1872. 2° 16 Aug. 1893 i Kbhvn m. Olga Colberg, f. 3 Sept. 1872 Kbhvn, Datter af Grosserer Hans Ancker C. og Charlotte Henriette Heinritz.

Fuldmægtig hos Firmaet C. F. Suhr & Co., Grosserer i Kbhvn.

Sønner af 2. Ægteskab: Tiende Slægtled I.

7. Agnes Ingeborg, f. 8 Juli 1853 i Kbhvn † 7 Sept. 1925 smst. Gift 4 Juli 1872 i Kbhvn m. John Oskar Arlaud, f. 25 Febr. 1836 i Kbhvn † 14 Juni 1907 i Tersløse. Lærer i Fransk ved Officersskolen m. fl. St., Forfatter, Udgiver af »Bevingede Ord« m. fl. Skrifter.

III.

Johan Christian von Jessen's Sønner m. Augusta Dichmann:

1. Camillo Sophus Reinhold von Jessen, f. 28 Okt. 1850 i Svendborg † 31 Juli 1910 i Aalborg. Gift 6 Dec. 1889 i Aarhus m. Louise Esmann, f. 6 Dec. 1859 i Aarhus, Datter af Procurator, Direktør for Nye jyske Købstad-Kreditforening, Kammerraad Jørgen Victor E. (1827—1904) og Laura Christiane Hammershøi (1835—1889).

Cand. polyt. (Zürich), Ingeniør ved Kystsikringsarbejderne paa Jyllands Vestkyst, ved Anlægget af Horsens Vandværk ved Egebjerg m. v., Baneingeniør ved Statsbanerne 1887. R* 1909.

Døtre: Tiende Slægtled II.

2. **Edwin August Christian von Jessen**, f. 14 Jan. 1856 i Svendborg † 29 Aug. 1931 i Kbhvn. Gift 20 Maj 1881 i Kbhvn m. **Emilie Johanne Christiane Bonsach**, f. 25 Febr. 1857 Kbhvn † 1 Juni 1936 smst., Datter af Stabsintendant, Etatsraad Lauritz Peter B. (1815—1898) og **Caroline Vilhelmine Eleonora Been** (1830—1922).

Kadet 1872, Ltnt. i Søetaten 1876, Premltnt. 1879, Kap-
tajn 1893, Afsked 1902. R* 1896.

Børn: Tiende Slægtled III.

IV.

Carl Frederik Reinhold von Jessen's Sønner m. Fritze Leth:

1. **William Christian Reinhold von Jessen**, f. 17 Juni 1865 i Horsens † 5 Dec. 1891 i Boma (belg. Kongo), bgr. smst. Ugift.

Styrmandseksamen fra Fanø Navigationsskole 1886, Capitaine de Steamer i den uafhængige Kongostats Tjeneste 1889.

2. **Franz Christopher von Jessen**, f. 18 April 1870 i Horsens. Gift 6 Nov. 1891 i Skanderborg m. **Henrikke Nikoline Johanne Møller**, f. 27 Febr. 1871 paa Sølund (ved Skanderborg), Datter af Godsejer Henrik Christian Leonhard Rübner M. (1827—1874) og **Anna Vilhelmine Bøttern** (1840—1889); Ægteskabet opløst 17 Juli 1905 (hun gift 2° 14 Nov. s. A. m. Maleren Otto P. Balle, f. 17 April 1865 † 29 Juni 1916).

Journalist og Forfatter. Formand for Journalistforeningen 1905—1911 og fl. a. Tillidshverv, Redaktør af »Riget« 1910—1912, Redaktør ved »Le Temps« i Paris 1914—1930; knyttet til »Berlingske Tidende«s Redaktion 1913—1930 og til »Nationaltidende«s Redaktion siden 1930²³. R.* 1904. D.M. 1930. K.² 1933.

Datter: Tiende Slægtled IV.

²³ Bibliografi (trykt som Manuscript) 1931. — Henvisninger til trykte Skrifter om F. v. J. bl. a. i Dansk biografisk Leksikon, Bind XI (udgivet 1937), Side 606 ff.

V.

Julius von Jessen's Døtre med Johanne Schumann:

1. **J u l i a n e (J u l i e) L o u i s e J o h a n n e**, f. 8 Nov. 1866 i Fredericia. Ugift.
Lærerinde ved Kbhvns kommunale Skolevæsen 1902—1929. Konventualinde i Roskilde adelige Jomfrukloster.
2. **H a r r i e t A u g u s t a C a m i l l a**, f. 2 Nov. 1869 i Fredericia. Gift 4 Sept. 1900 m. Skibsfører **Hakon Johannes Saxtorph Biilmann**, f. 4 April 1870. Ægteskabet opløst 1912.

VI.

*Thomy von Jessen's Børn**af første Ægteskab med Johanne Tidemand:*

1. **M a r g r e t h e S o p h i e**, f. 24 Juli 1874 i Kbhvn † 20 Dec. s. A. smst. (Vallø).
2. **H u g o R e i n h o l d v o n J e s s e n**, f. 8 Febr. 1878 i Kbhvn † 22 Juli 1936 paa Frederiksberg, bgr. smst. Ugift.
Cand. phil., Rentier.

TIENDE SLÆGTLED

I.

Johan Holger von Jessen's Sønner

af andet Ægteskab med Olga Colberg:

1. **Frantz Ancher Holger von Jessen**, f. 30 Maj 1894 i Kbhvn. Gift 1° 31 Aug. 1919 i Kbhvn m. **Felia Kathrine Nielsen**, f. 14 Jan. 1895 † 12 April 1922; 2° 20 Sept. 1925 i Kbhvn m. **Gudrun Krogh**, f. 21 Okt. 1899.

Søn af 1. Ægteskab: Ellefte Slægtled I.

2. **Johan Reinhold Camillo von Jessen**, f. 14 Juli 1897 i Kbhvn. Gift 1° 26 Febr. 1924 m. **Inger Elizabeth Hansen**, f. 28 Juli 1896; Ægteskabet opløst 1931; 2° 8 Nov. 1931 m. **Ebba Spangenberg**, f. 8 Dec. 1910.

Radiotelegrafist, Assistent i Kbhvns Magistrat.

Søn af 1. Ægteskab: Ellefte Slægtled II.

II.

Camillo Sophus Reinhold von Jessen's Døtre med Louise Esmann:

1. **Mathilde Reinholdine**, f. 7 Jan. 1891 i Struer. Ugift. Statstelegrafist.
2. **Thyra**, f. 9 Jan. 1893 i Struer. Gift 22 Juni 1918 i Kbhvn m. Ingeniør ved Kbhvns Telefonselskab, cand. polyt. **Christen Bülow Steenbuch**, f. 26 Jan. 1891.

III.

Edwin August Christian von Jessen's Børn med Emilie Bonsach:

1. **Herluf Trolle Emil Bonsach von Jessen**, f. 24 Marts 1884 i Kbhvn † 27 s. M. smst.

2. Eiler Børge Bonsach von Jessen, f. 27 Nov. 1885 i Kbhvn. Gift 1° 11 Okt. 1912 i Kbhvn m. Asta Margrethe Pape, f. 3 Jan. 1887; Ægteskabet opløst 1915; 2° 10 Sept. 1918 i Kbhvn m. Olga Edith Mørch Mønsted, f. 13 Juli 1894; Ægteskabet opløst 1936; 3° 18 Aug. 1936 m. Elsa Funch, f. 16 Juli 1907.

Kontorchef i Kbhvns Magistrat.

Sønner af 2. Ægteskab: Ellefte Slægtled III.

3. Astrid Hilleborg Regitze, f. 9 Jan. 1888 i Kbhvn. Ugift.

Kontorchef hos Højesteretssagfører N. J. Gorrisen.

4. Asger Kai Bonsach von Jessen, f. 9 Jan. 1888 i Kbhvn, omkommet ved Skibsforlis udfor den australske Kyst i Oktober 1910.

IV.

Franz Christopher von Jessen's Datter:

Marie-Louise Micheline Lacoste, f. 23 Okt. 1914 i Paris. Adopteret de facto 1916, de jure 1929; fører ved Kendelse (dat. 17 Juli 1929) af Seine-Departementets Civildomstol Navnet von Jessen. Optaget i dansk Undersaatsforhold ved Lov af 18 Maj 1937.

Lærerinde ved Institut Saint-Joseph i Kbhvn; Faglærerinde i Fransk 1937.

ELLEVTE SLÆGTLED

I.

Frantz Ancher Holger von Jessen's Søn
af første Ægteskab med Felia Nielsen:
Leif Thorbjørn von Jessen, f. 29 Marts 1921 i
Kbhvn.

II.

Johan Reinhold Camillo von Jessen's Søn
af første Ægteskab med Inger Hansen:
Curt von Jessen, f. 29 Sept. 1925 i Kbhvn.

III.

- Eiler Børge Bonsach von Jessen's Sønner*
af andet Ægteskab med Olga Mønsted:
1. Herbert Matthias Bonsach von Jessen, f. 14
Juli 1919 i Kbhvn.
 2. Johan Christian Bonsach von Jessen, f. 31
Dec. 1927 i Kbhvn.

OM SLÆGTENS VAABEN

I Danmarks Adels Aarbog, Bind LIV (1937), Side 168, gives følgende Beskrivelse af det ovenfor (S. 19) omtalte Vaaben, som under 29 Okt. 1681 blev tildelt Thomas Balthazar von Jessen:

Skjoldet firdelt; 1° og 4° 2 røde Bjælker i Sølv, den øverste belagt med to, den nederste med een Guld Rose; 2° og 3° en oprejst Guld Ulv i blaåt. Kronet Hjelm, hvorpaa en halv Guld Ulv.

Denne Beskrivelse anvender en nu om Dage vedtagen heraldisk Terminologi (efter hvad Heraldikeren, Arkivar Poul Bredo Grandjean har meddelt mig, er Anvendelsen dog ikke dadelfri); nogen væsenlig Ændring af det Billede, min Gengivelse af det originale Vaabenbrevs Tekst har tegnet, hidfører den ikke.

Om Oprindelsen til dette Vaaben — det første, som er tildelt Slægten fra Store Vi — skal nu følgende bemærkes:

Ulven hidrører uden Tvivl fra den vestslesvigske Slægt von Andersen's Vaaben. Som ovenfor (S. 21) omtalt nedstammede T. B. v. Jessen saavel paa fædrene (Farmoders Moders) som paa mødrene Side (gennem Lorch'erne) fra denne Slægt, der ejede Klægsbøl, som T. B. v. J. erhvervede 1681, netop samme Aar han fik Vaabenbrev. (Det v. Andersen'ske Vaabens Skjold er delt af Sølv og blaåt; deri en springende Ulv af modsat Farve. Afbildning i Dmks. Adels Aarbog I, 1884.) — Ogsaa en anden vestslesvigsk Slægt, v. d. Wisch, førte en Ulv lig den, som forekommer i det v. Andersen'ske og det v. Jessen'ske Vaaben.

Roserne hidrører muligvis fra det af Slægten Jessen-Skardebøl førte Vaaben, om hvilket ovenn. Generalkirke-Inspektør, Etatsraad Erik Johan Jessen (anførte Sted) udtaler, at det stam-

mer fra det XIV. Aarhundrede og er »nøjagtig lige saa gammelt som de Vaaben, der nu [o: 1770] bruges blandt den indfødte Adel i Sønderjylland eller Hertugdømmet Slesvig«. Denne Paa-stand lader sig dog næppe opretholde. — I det af Det kgl. danske genealogiske og heraldiske Selskab²⁴ 1787 udgivne Bind I af »Lexicon over adelige Familier i Danmark, Norge og Hertugdømmene« gives følgende Beskrivelse (med Afbildning) af Jessen-Skardebøl's Vaaben: »Skioldet blaåt, deri en med tre røde Roser belagt høire Skraabiælke, ledsaget af to 6-takkede Stjærner; paa Hjælmen en rød Rose mellem to af sølv og blaåt delte Vinger«. — Her findes altsaa et Forbillede for Rosernes Anvendelse i T. B. v. Jessen's Vaaben.

Bjælkerne forekommer derimod — mig bekendt — ikke i noget Vaaben, ført af Familjer, til hvilke T. B. v. Jessen kan siges at have haft nærmere eller fjærnere Tilknytning. Arkivar Grandjean har iøvrigt meddelt mig, at dette Skjoldmærke (»Heroldstegn«) er saa almindeligt, at der ikke kan drages nogen Slutning af dets Anvendelse.

T. B. v. Jessen's ældre Broder, Præsident i Altona, Etatsraad Matthias Jessen (1641—1712) førte følgende Vaaben (afbildet i »En slesvigsk Statsmand«, I, S. 307, efter Segl²⁵ paa Brev, dat. 1683, i Arkivet paa Deutsch-Nienhof): Skjoldet halvt tværdelt; i 1° een 6-oddet Stjerne; 2° een Rose; 3° en halv, fra Skjoldranden fremvoksende Ulv; paa Hjælmen en halv opspringende Ulv.

Her er altsaa Ulven fra T. B. v. Jessen's (kun to Aar ældre) Vaaben bevaret; om dette minder ogsaa den ene Rose, medens den ene Stjerne henleder Tanken paa Jessen-Skardebøl Vaabnet; derimod er *Bjælkerne* helt forsvundne. — Som det nedenfor vil ses, blev i 1744 og 1754 Slægten von Jessen's Vaaben en simplificeret Kombination af Matthias og Thomas Balthazar v. Jessen's Vaaben.

²⁴ Etatsraad Erik Johan Jessen var blandt dette Selskabs Stiftere. — Iøvrigt kendes intet Vaaben- eller Adels-Brev for Slægten Jessen-Skardebøl, og den nævnes heller ikke i senere Værker om dansk Adel.

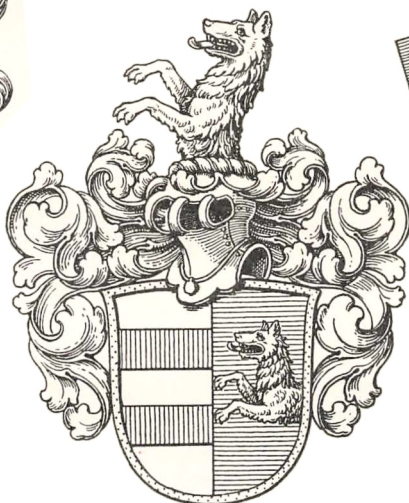
²⁵ Da Afbildningen er taget efter Segl-Aftryk, kan Vaabnets Farver ikke bestemmes.

1

2

6

3

4

5

F.BRITZE

1. Jessen-Skardebøll. — 2. von Andersen. — 3. Thomas Balthazar von Jessen, 1681. — 4. Thomas Balthazar von Jessen, 1693. — 5. Matthias Jessen's Segl, 1683; det efter For- og Efternavnets Initialer tilføjede D betyder formentlig: Doctor (juris). — 6. von Jessen; Patentet af 13. September 1754.

Vaabnene tegnede af F. Britze 1937

I 1693 blev (som ovenfor S. 19, Note 7 omtalt) T. B. v. Jessen's Vaaben »forbedret« med et blaåt Hjerteskjold, hvori en Guldkrone. Det ses af bevarede Segl, at hans Sønner ligeledes har ført dette Vaaben²⁶. Det forsvinder, da hans Linje uddør, paa Mandssiden allerede 1753 og sluttelig med hans Sønnedatter, hans sidste Descendent, som døde ugift 30 Juni 1812 (se ovenfor S. 27).

Ved Patenterne af 11 Maj 1744 og 13 Sept. 1754 opnaaede de to Brødre Matthias Reinhold og Johan Frederik Wilhelm Jessen, Sønnesønner af ovennævnte Præsident, Etatsraad Matthias J., Stadfæstelse »udi alle de Friheder, Prærogativer, Privilegier, Ære og Verdighed«, som de »sig efter Loven og allernaadigst Udgangne forordninger forhverfvet haver«. — At der her foreligger virkelige Nobiliterings-Patenter kan ikke bestrides og bliver ikke heller bestridt trods de vidtløftige Drøftelser, Bestemmelsen af Begrebet dansk Adel i Aarenes Løb har foranlediget.²⁷

Patentet af 11 Maj 1744 kendes nu kun i Concepten, Registranten og forskellige Afskrifter. Originalen er gaaet tabt, formodentlig o. 1810.²⁸ Matthias Reinhold v. Jessen's sidste mandlige Descendent, Carl Frederik Christian v. J., f. 1791, døde 1828; da han Aaret før tilfældig fandt de af T. B. v. Jessen paabegyndte, af M. R. v. J. og hans Søn Thomas Friedrich († 1810) fortsatte Optegnelser i den prægtige, med mange, videnom samlede Kobberstik forsynede og kostbart indbundne Folio-Bibel, var det kun de løse Blade med Optegnelserne, som endnu fandtes i Behold.

Patentet af 13 Sept. 1754 (underskrevet af Frederik V. og paraferet af Joh. Ludv. Holstein) gik tabt o. 1807, da det — som ovenfor S. 35 omtalt — skulde sendes »til Bengalen«.

Det under 23 Juni 1810 fornyede (»corroborerede«) Patent, hvis Original²⁹ er i min Besiddelse, indeholder imidlertid en ord-

²⁶ Ved Conrad v. Jessen's Udnævnelse til Rigsfriherre (1701) skete ingen Ændringer i det af ham førte Familjevaaben.

²⁷ Smlgn. Personalhistorisk Tidsskrift, 10. Række, 3. Bind, S. 167—171.

²⁸ Smlgn. Franz v. Jessen: Ein Zweig der Familie v. J. in Ditmarschen, 1. c. S. 88.

²⁹ Patentet er egenhændig underskrevet af Frederik VI., medundertegnet af (Statsminister Frederik Julius) Kaas og contrasigneret af (de Deputerede

ret Gengivelse af Patentet af 13 Sept. 1754. Her skal nu meddeles Beskrivelserne af det von Jessen'ske Vaaben, som de findes henholdsvis i 1) Original-Patentet, 2) ovennævnte »Lexicon over adelige Familier« (1787), 3) A. Thiset og P. L. Wittrup »Nyt dansk Adelslexikon« (1904) og 4) »Danmarks Adels Aarbog«. Bind LIV (1937):

I.	II.	III.	IV.
<p><i>Patentet</i> af 13 Septbr. 1754</p> <p>Skioldet er perpendiculariter deelt i tvende lige Deele, udi den første, paa den høire Side, sees, udi et Sølv Feldt, tvende Tverbjelker, Zinober røde, udi den anden Deel, paa den venstre Side, repræsenteres en halv Ulv med sin naturlige Farve, liggende med en blodig udslagen Tunge udi blaafeldt. Det heele Skiold er omfattet af en Guld Rand.</p> <p>Oven paa er sadt en paa Skak staaende, med fire Traller aabnet, adelig Tourneer-Hjelm. Oven af Hjelmen opstiger en halv Ulv med sin naturlige Farve og en blodig udslagen Tunge.</p>	<p><i>Adels-Lexicon</i> Patenterne af 11/5 1744 og 13/9 54</p> <p>Skioldet deelt af sølv og blaafeldt, i det første to røde Bjelker, i det andet en halv Ulv med udslagen Tunge; paa Hjelmen ligeledes en halv Ulv.</p>	<p><i>Nyt d. Adelslexikon</i> Patentet af 11/5 1744</p> <p>[Skjoldet] Delt af sølv og blaafeldt, 10 2 røde Bjelker, 20 en halv naturlig farvet Ulv kommende fra Skjoldets venstre Rand. Hjelmen staaende paa Skak: en halv opspringende, naturlig farvet Ulv.</p> <p>Patentet af 13/9 1754</p> <p>Ligeledes. Skjoldet angives dog omgivet med en Guld Rand, der imidlertid ikke er vist i Adelsprotokollens Vaabentegning.</p>	<p><i>Danmarks Adels Aarbog</i> Begge Patenter</p> <p>Skjoldet delt. 10 2 røde Bjelker i Sølv; 20 en halv naturligfarvet Ulv i blaafeldt. Paa Hjelmen en halv naturlig farvet Ulv.</p>

En Sammenligning mellem disse Tekster — saa vidt vides findes ikke flere eller andre af Betydning — viser, at Enkeltheder, paa hvilke Original-Patentet har lagt Vægt, efterhaanden glider ud af Beskrivelserne.

i Danske Kancelli): (C. M. T.) Cold, (Christian) Knudsen, (Christopher Schøller) Bülow og (Peter Johan) Monrad samt paraferet af H. H. Frost. — Det er kaligraferet paa svær Karton i Folio-Format, med haandmalet Vaaben-Afbildning i Farver, indbundet i rødt Maroquin med en Guld-Filet og i hvert Hjørne en lille Kongekrone samt forsynet med vedhængende Kongesegl i Sølv, i en Kapsel af Ibenholt og Elfenben.

Ulvenes »blodig udslagne Tunge« bliver i II til »udslagen Tunge« og forsvinder derefter ganske. — Deres »naturlige Farve« er derimod forsvunden i II, men vender tilbage i III og IV. — At Hjælmens Ulv er »opspringende« udelades i II.

Skjoldets »Guld Rand«, som tydelig er vist paa Original-Patentets Afbildning, nævnes hverken i II eller IV og omtales kun i III for at konstatere, at den er udeladt i Adelsprotokollens Vaabentegning.

Hjælmens »fire Traller« nævnes overhovedet ikke i II, III og IV.

Bjælkernes »zinober røde« Farve bliver i alle tre senere Beskrivelser kort og godt til »rød«.

Under disse Omstændigheder maa enhver Gengivelse af Vaabnet, som ikke hviler paa Original-Patentet, for den ene eller den anden Enkeltheds Vedkommende komme til at afvige fra dettes Beskrivelse. Dette er da ogsaa Tilfældet med den af F. Britze 1936 udarbejdede Tegning, som er gengivet i Danmarks Adels Aarvog 1937.

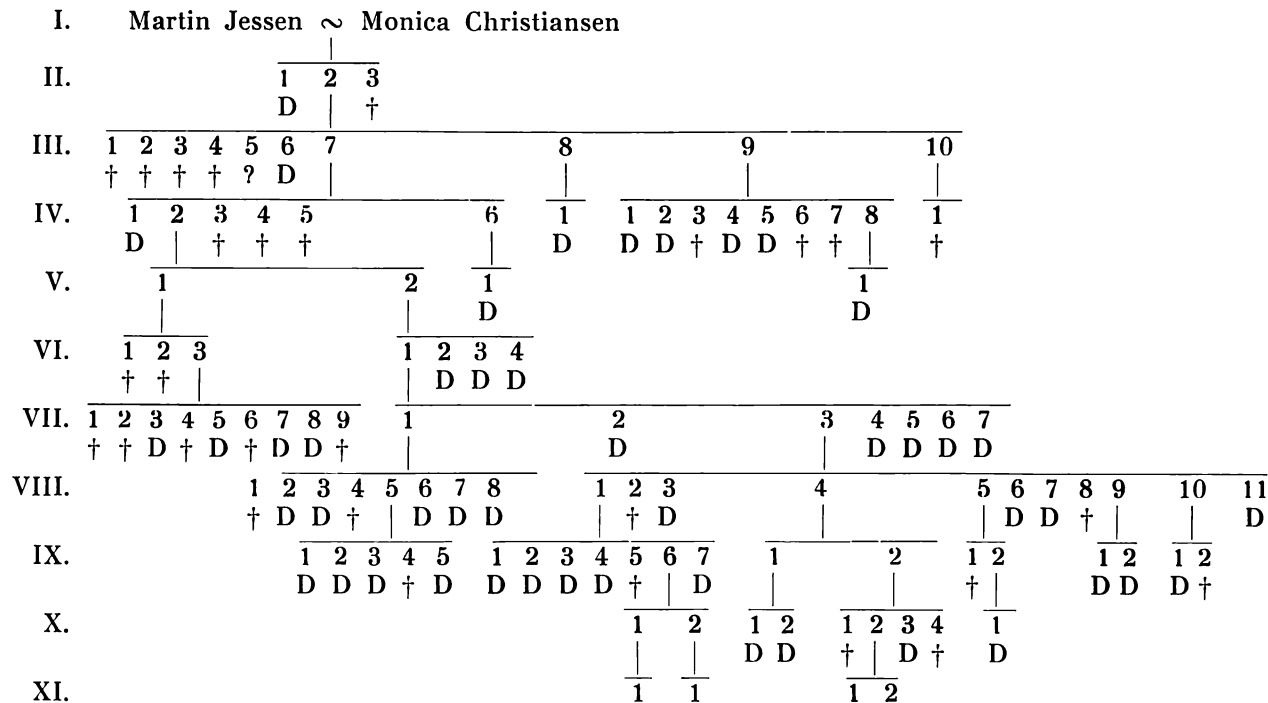
De vigtigste Afvigelser er følgende: Paa Britze's Afbildning er Ulvene ikke naturlig farvede, og Skjoldets Guldrand mangler ganske. Mindre Unøjagtigheder er følgende: Paa Britze's Tegning har Hjælmen ikke fire, men fem Traller; Hjælmkransen er paa Originalen Guld, rød og blaa, hos Britze Sølv, rød og blaa.

Imidlertid har Samtidens ypperste danske Heraldiker, Arki-var Grandjean, hvem jeg har forelagt Original-Patentets Vaaben-Afbildning til Sammenligning med Britze's, overfor mig med stor Bestemthed gjort gældende, at Britze's Tegning alt i alt maa siges at være en fra heraldisk og kunstnerisk Synspunkt fortrinlig Gengivelse af Vaabnet, selv om det havde været ønskeligt, at Ulvenes Farve var bleven naturligere, og at Guldranden var medtaget. Derimod er saavel fra kunstneriske som navnlig fra heraldiske Synspunkter Original-Patentets Vaaben-Afbildning — ligesom Tilfældet ofte er med tilsvarende Afbildninger fra samme Epoke — til den Grad diletantisk og fejlfuld, at det vilde have været umuligt at anvende den til Gengivelse i et Værk som Adels-Aarsbogen.

Denne Sagkundskabens Kendelse er saa klar og tydelig, at det ikke er muligt at komme udenom den — trods den Pietet, med hvilken fem Slægtled har omgivet Familjens Vaaben i en Form, som var den eneste, de kendte.

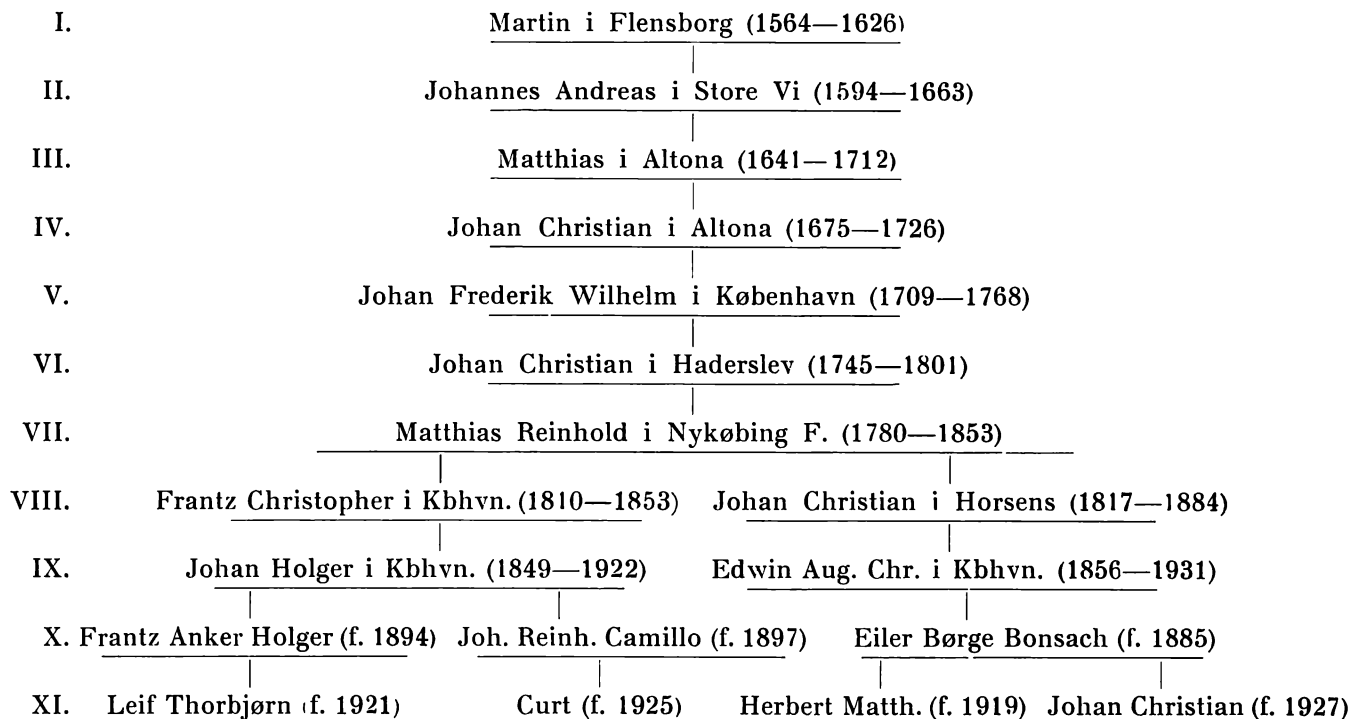
Den omstaaende Gengivelse af Slægten von Jessen's Vaaben, tegnet paa min Opfordring af F. Britze, fyldestgør alle heraldiske, dokumentariske og kunstneriske Krav, som kan stilles til en Gengivelse uden Farver.

ELLEVE LED AF SLÆGTEN VON JESSEN OG DERES INDBYRDES SAMMENHÆNG

Hvert Slægtled er betegnet med et Romertal (tilvenstre). — De arabiske Tal henviser til de Numre, hvormed hvert enkelt Medlem af Slægten er betegnet indenfor det paagældende Slægtleds forskellige Familjegrupper. — Et † under Tallet betyder: Søn, død uden Afkom. — Et D under Tallet betyder: Datter (gift eller ugift).

ELLEVE SLÆGTLEDS AFSTAMNING, MAND AF MAND

ANTALLET AF SLÆGTENS MEDLEMMER

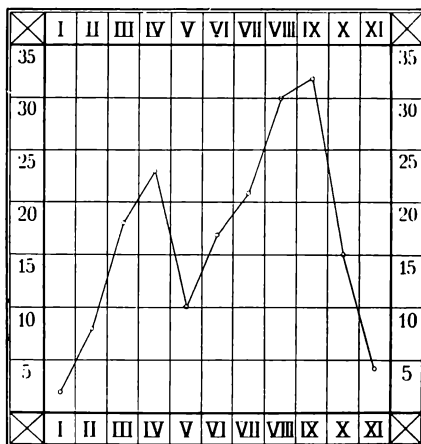
I hvert af de i ovenstaaende Stamrække omtalte elleve Slægtled forekommer følgende Antal Medlemmer, idet samtlige Mænd og Kvinder, uanset deres Levetid, og desuden indgittede af begge Køn, men *ikke* Døtrenes Børn er medregnede:

I.	Slægtled	2	Medlemmer
II.	—	8	—
III.	—	18	—
IV.	—	23	—
V.	—	10	—
VI.	—	17	—
VII.	—	21	—
VIII.	—	30	—
IX.	—	32	—
X.	—	15	—
XI.	—	4	—

Ialt 180 Medlemmer

I de henved 400 Aar, over hvilke Stamrækken spænder, har Slægten altsaa talt ialt 180 Medlemmer, indtil Aaret 1937 fordelt paa elleve Slægtled. Med IX. Slægtled, hvis ældste Medlemmer er født o. 1840, og hvoraf i 1937 endnu fire er i Live, naaer Slægten talmæssig sit Højdepunkt. Derefter falder den brat.

Samtlige 19 nulevende Medlemmer af Slægten, nemlig 8 Mænd og 11 Kvinder, vil, hvis de lever Aaret ud, i 1937 opnaa den paa hosstaaende Skema opførte Levealder. Det fremgaar heraf, at i 1937 talte Slægten kun 7 Medlemmer, 3 Kvinder og 4 Mænd, under 40 Aar. Som saa mange andre gamle Slægter nærmer nu ogsaa denne sig sin Ende.

1937

Alder	Kvinder	Mænd	Ialt
70—80	78		2
	71		
60—70	68	67	3
	65		
50—60		52	1
40—50	49	43	6
	46		
	44		
	41		
30—40	38		1
20—30	27		2
	23		
10—20		18	4
		16	
		12	
		10	
Ialt:	11	8	19

ICONOGRAFI

Nedenstaaende Fortegnelse over billedlige Fremstillinger (Portræter) af Medlemmer af Slægten von Jessen kan ikke i fjærneste Maade gøre Krav paa Fuldstændighed. Den omfatter udelukkende saadanne Billeder, som er fremstillede under umiddelbar eller middelbar Medvirkning af Kunstnere, og hvis Eksistens og Autenticitet jeg personlig har kunnet fastslaa. — Fortegnelsen ser ganske bort fra Daguerreotypier og Fotografier.

Indenfor de enkelte Slægtled henviser Fortegnelsen til ovenstaaende Stamrækkes individuelle Tal i hver af de paagældende Familjegrupper.

Blandt mig bekendte Portræter m. v. af Slægten Jessen's i Indledningen til nærv. Bog omtalte Linjer er der Grund til her at nævne følgende:

Kobberstukket Portræt (af I. Haas, dat. Kbhvn, 1766) af Generalkirke-Inspektør, Etatsraad Erik Johan Jessen-Skardebøl (1705—1783).

I Lorentz à Jessen den ældres Descendens er Admiral Carl Vilhelm Jessen (1764—1823) ofte portræteret, saaledes Maleri af G. C. Gröger (1813), nu paa Frederiksborg, Miniature af W. Heuer (1812), Forarbejde til Kobberstik af samme, med Fremstilling af Kampen ved Sjællands Odde, 22 Marts 1808, Litografi af Em. Bærentzen o. fl. a. Hertil kommer F. M. Dodt's Kobberstik: »Briggen Lougen under Capitain Jessen's Commando afslaa 2de engelske Fregatters Angreb ved St. Thomas den 3die Marts 1801«.

Admiralens Søster, Forfatterinden Juliane Marie J., er portræteret paa Maleri af Constantin Hansen.

Ogsaa C. V. Jessen's Søn, Oberst Tycho J. (1799—1857) er flere Gange portræteret, saaledes paa Litografier af I. W. Tegner (efter Tegning af W. Heuer) og af Em. Bærentzen; hertil kommer Maleri af N. Simonsen: »Batteriet Jessen ved Nybel d. 28 Maj 1848 med 6 Kanoner mod 16 fjendtlige«, gengivet paa Litografi af Ad. Kittendorff. — Endelig findes af Oberstens Sønnesøn, Maleren Tycho J., to Selvportræter (Maleri 1888 og Kultegning 1889) samt Malerier af V. Tetens og Malthe Engelsted, begge fra 1901.

Andet Slægtled

2. — Johannes Andreas Jessen og hans Familie: Epitafium, opsat 24 Dec. 1654 i Sankt Laurentii Kirke i Store Vi. — 156 × 157 cm. — Maleri paa Træ. Portræter af Johannes J., hans to Hustruer, hans Datter og hans 9 Sønner, hvoraf den ældste var 24 Aar og den yngste 3 Aar, da Billedet blev malet.

Tredje Slægtled

- 1—10. — Se ovenfor: Epitafiet i Store Vi.
1. — Martin: Epitafium med Portræt i St. Nikolaj Kirke i Flensborg.
7. — Matthias: se ovenfor S. 18.
9. — Thomas Balthazar: Portræteret paa Maleri fra 1697 (nu paa Rosenborg): Kong Christian V. præsiderer i Højesteret. (Kopi af Helge Helme, 1936, i Familjens Eje.) — Det tør betragtes som sikkert, at denne Slægtens ypperste Mand er bleven portræteret flere Gange. Alle Forsøg paa at opspore andre Billeder af ham end ovennævnte har imidlertid hidtil været forgæves. Aarsagen hertil er sandsynligvis, at hans Ejendele straks efter hans Død 1731 splittedes mellem hans Børn, og at ingen af hans Efterkommere — paa nær Sønnen Johan's ugifte Datter († 1812) — levede Hundredaaret ud.

Fjerde Slægtled

- II. 1. — Anna Margrethe og Ægtefælle: Malerier paa Slottet Altenhof ved Egernførde.

Femte Slægtled

2. — Johan Frederik Wilhelm's Hustru, Ulrica Antonetta, f. Nissen, adopteret Böhne: Rødkridt-Tegning, formentlig fra Tiden o. 1780.

Sjette Slægtled

- II. 1. — Johan Christian: Der kendes af ham kun en fotografisk Gengivelse af et Miniature-Portræt, formentlig

fra Tiden o. 1780. Originalen, hvis Tilstedeværelse i Slægten kan paavises endnu o. 1865, synes nu sporløst forsvundet.

- II. 4. — Charlotte Reinholdine's Ægtefælle Johan Christian Schønheyder: 1, Tonet Blyantstegning (ukendt Kunstner), formentlig fra Tiden o. 1775—80, nu i Kgl. Biblioteks Billedsamling. 2, Maleri (ukendt Kunstner), sandsynligvis fra Tiden o. 1800, i Trondhjem Domkirke. — Autentiske Portræter af de tre Søstre Augusta Amalie, g. m. J. H. Schlegel, Friederica Wilhelmina, g. m. C. F. v. Hellfried, og Charlotte Reinholdine, samt af de to først nævnte Ægtefæller har det trods al anvendt Umage ikke været muligt at opspore, hverken i Familjen Schlegel eller i den fra C. F. v. Hellfried nedstammende Familie Bardenfleth.

Syvende Slægtled

- II. 3. — Matthias Reinhold: 1) Portræter af M. R. v. Jessen og Hustru Marie Sophie Ammitzbøl, malede 1812 af F. C. Gröger. 2) Miniature (af ukendt Kunstner) fra ca. 1814; 3) Litografi af Edv. Lehmann, efter Maleri af L. Hansen 1837 (Maleriet ukendt); 4) Maleri af H. A. G. Schiøtt 1850, nu paa Frederiksborg (Kopier af F. C. Lund, o. 1855, og af Helge Helme, 1936, i Familjens Eje).

Ottende Slægtled

- II. 1. — Frantz Christopher: 1, Maleri af L. Hansen, 1837. 2, Litografi af J. W. Tegner, efter Daguerreotypi. 3, Blyantstegning af J. F. N. Vermehren, o. 1850. — Emma Ottilia, f. Krebs: Maleri af Em. Bærentzen, o. 1850; hun er her afbildet med sine to Børn, Franziska Otthilia Christiane (f. 1844) og Reinhold Frantz (f. 1847).
- II. 4. — Johan Christian: 1, Litografi (efter Fotografi) af F. Fortling, 1874. 2, (Posthum) Portrætmedaillon, af A. Paulsen, paa Mindesmærket paa Kirkegården i Horsens. — Sophie Augusta, f. Dichmann: Akvarel af Edv. Lehmann, 1869.

- II. 5. — Carl Fritz Reinhold: Portræteret (hel Figur) paa Niels Simonsen's Maleri (1859) af Officerer ved Dragonregimentet i Næstved. — C. F. R. v. J.s Hustru, Fritze Louise, f. Leth: 3 Malerier (Olje og Akvarel) af Edv. Lehmann, 4 Blyantstegninger af samme Kunstner, alle fra Perioden 1840—1880.
- II. 6. — Camilla Reinholdine: 1, Pennetegning af F. C. Lund 1853. 2, Litografi af J. W. Tegner, efter Daguerreotypi.
- II. 7. — Laura: Farvelagt Blyantstegning af F. C. Lund 1852.
- II. 10. — Thomy: 1, Pastel af F. C. Lund, o. 1855. 2, Samme og 2. Hustru, Elisabeth Emilie, f. Schoustrup, Malerier af P. M. Mønsted, henholdsvis 1906 og 1908.

Niende Slægtled

- II. 4. — Franziska Otthilia Christiane: se ovenfor ottende Slægtled II, 1.
- II. 5. — Reinhold Frantz: se ovenfor ottende Slægtled II, 1.
- IV. 1. — William Christian Reinhold: 1, Akvarel af Edv. Lehmann 1867. 2, Akvarel af samme Kunstner 1878 (Gruppenbillede med den yngre Broder; se nedenfor). 3, (Posthum) Blyantstegning af Otto P. Balle o. 1895 (efter Fotografi).
- IV. 2. — Franz Christopher: 1, Akvarel af Edv. Lehmann 1878 (se ovenfor IV, 1). 2, Pastel af Gerda Ploug Sarp 1909.
- V. 1. — Juliane (Julie) Louise Johanne: Maleri af Caroline Bjerg, o. 1907.

Tiende Slægtled

- IV. 1. — Marie-Louise Micheline Lacoste: 1) Pastel af A. Carof 1919; 2) Pastel af Birgitte West 1920; 3) Portrætbuste af Stephan Sinding 1921; 4) Blyantstegning af Gerda Ploug Sarp 1926.

I Stamrækkens Oplysninger om Slægtens enkelte Medlemmer er (foruden sædvanlig anvendte Forkortelser) Storkors, Kommandør af første og af anden Grad samt Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmændenes Hæderstegn anført som SK*, K*, K², R* og D.M. — To Medlemmer af Slægtens ottende Led, nemlig Carl Frederik Reinhold (1818—1885) og Thomy (1833—1917), var dekorerede med Erindringsmedaljen for Deltagelse i Felttogene 1848—1850 og 1864, et Medlem af samme Slægtled, Julius (1832—1916), med Erindringsmedaljen for Deltagelse i Felttoget 1864.

Fremmede Ordensdekorationer er *ikke* nævnt. De forekommer iøvrigt først i VII. Slægtled II, 3 (M. R. v. Jensen var Ridder af den preussiske røde Ørn). For de følgende Slægtleds Vedkommende giver Præsenslisterne i Danmarks Adels Aarbog, fra og med 1884 at regne, de fornødne Oplysninger.

INDHOLD

	Side
Fortale	5
Indledning	7
De fire Hovedgrene af den slesvigske Slægt Jessen.....	11
Første Slægtled	12
Andet —	13
Tredje —	15
Fjerde —	23
Femte —	28
Sjette —	30
Syvende —	33
Ottende —	37
Niende —	42
Tiende —	46
Ellevte —	48
Om Slægtens Vaaben	49
Elleve Led af Slægten og deres indbyrdes Sammen- hæng, grafisk fremstillet	56
Elleve Slægtleds Afstamning, Mand af Mand	57
Antallet af Slægtens Medlemmer	58
Iconografi	59

